

F 171
1976

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

ქ რ ე ბ უ ლ ი

12

С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

დ ე ქ ე მ ბ ე რ ი

საქართველოს სსრ ზანათლების სამინისტროს 1976 წლის
9 ნოემბრის ბრძანება № 1033

F-4241 რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში 1975—1976
სასწავლო წლის შედეგებისა და მიმდინარე სასწავლო
წლის ამოცანების შესახებ

რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის განხორციელებაში. ბოლო წლებში ამ სკოლებში, სასწავლო-აღმზრდელი პრინციპის სრულყოფის მიზნით, მუშაობა წარიმართა ისეთი სერიოზული ამოცანების გადასაჭრელად, როგორცაა: სწავლების ყველაზე რაციონალური ფორმების განსაზღვრა, სკოლების ქსელის ორგანიზაცია, დასწრებული და დაუსწრებელი სწავლების შერწყმა, მოსწავლეთა კონტინენტის დაკომპლექტებისა და შენარჩუნების გზებისა და მეთოდების შემუშავება, სკოლებში ხელმძღვანელობის, კონტროლის, მეთოდური მუშაობის გაუმჯობესება.

სკოლების დირექტორებისა და მათი მოადგილეების დიდი ნაწილი კარგად დაეუფლა საღამოს-სკოლების მუშაობის სპეციფიკას. უზრუნველყოფს სასწავლო-აღმზრდელი პრინციპის სწორად მოწყობას, სისტემატურად ესწრება გაკვეთილებს და სათანადო დახმარებას უწევს მასწავლებლებს.

განათლების განყოფილებები, საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლები საქმიან კონტაქტებს ამყარებენ საწარმოებთან, ორგანიზაციებთან, კოლმეურნეობებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან, კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებთან, კარგად იყენებენ ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა ორგანოების დახმარებას, რის შედეგადაც აღწევენ მომუშავე ახალგაზრდობის მაქსიმალური რაოდენობით ჩაბმას სწავლებაში, მოზრდილთა სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებას, მოსწავლეთათვის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ

საქართველოს სსრ
საზოგადოებრივი მეცნიერებათა
აკადემია

შეღავა თუბის განხორციელებას. ასეთი მდგომარეობაა აჭარის ასსრ-ის პუბლიკაში, ქ. ტყიბულში, მახარაძის, ჩხოროწყუს, მცხეთის, ზესტაყონისა და სხვა რაიონებში.

სასწავლო
წესწავლა

გატარებული ღონისძიებების შედეგად 1976—1977 წლის დასაწყისში მოსწავლეთა კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმა 105,8 პროცენტით შესრულდა, ნაცვლად 48500 კაცისა იგი შეადგენდა 51811-ს. ამ დარგში უკეთეს მაჩვენებლებს მიაღწიეს აჭარის ასსრ (113,5 %), ლაგოდეხის (127 %), მარნეულის (112 %), წალკის (131,5 %), წულუკიძის (148 %), ლანჩხუთის (134 %), გურჯაანის (149,5 %), ბოლნისის (119 %) და სხვა რაიონების განათლების ორგანოებმა.

საგრძობლად ამოღდა სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელი მუშაობის დონე. მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება 1974—1975 სასწავლო წელთან შედარებით 87,3 პროცენტიდან 88 პროცენტამდე გაიზარდა, სკოლებიდან გასულ მოსწავლეთა რიცხვი 2050 კაცით შემცირდა.

წარმატებებს აღწევენ თბილისის რესპუბლიკური, ბათუმის საოლქო და მეზღვაურთა რესპუბლიკური, ახმეტის რაიონული, ჯავის რაიონის კვაისის, ქ. ბათუმის № 1, წითელწყაროს რუსული, თბილისის 23-ე, 28-ე, ქ. ქუთაისის, ჭიათურის, გორჯომისა და რიგი რაიონების სკოლები.

მასწავლებელთა უმრავლესობა პასუხისმგებლობით ეკიდება მუშავე ახალგაზრდობის სწავლა-აღზრდის საქმეს, სერიოზულად ემზადება გაკვეთილებისა და კონსულტაციებისათვის, სადამოს სკოლების სპეციფიკის გათვალისწინებით საგნების სწავლებაში ნერგავს სიახლეს, აღწევს იმას, რომ მოსწავლეებმა ძირითადად გაკვეთილზევე შეისწავლონ ახალი მასალა, სწავლებაში იყენებს თვალსაჩინოებასა და ტექნიკურ საშუალებებს. კარგად მიმდინარეობს ცალკეული საგნების სწავლება: ქართული ენისა და ლიტერატურის—თბილისის 23-ე და მე-11, ბათუმის პირველ, მე-6 და საოლქო დაუსწრებელ სკოლებში; რუსული ენისა და ლიტერატურისა—თბილისის პირველ, მე-40, ფოთის მე-2, ყვარლის რაიონის შილდის, ქ. ზუგდიდის მე-2 სკოლებში; მათემატიკის—თბილისის №26-ე, მახარაძის რაიონულ დაუსწრებელ, ვანის რაიონის შუაგორის სკოლებში, ფიზიკის—გურჯაანის რაიონის ვეჯინის, ახმეტის რაიონულ სკოლებში; ქიმიის—ბათუმის მე-3, ზუგდიდის რაიონის ინგირის სკოლებში; ისტორიის—გურ-

ჯიანის რაიონის კარდანახის, ორჯონიკიძის რაიონულ დასწრებულ დაუსწრებელ და ბევრ სხვა სკოლაში.

ასრულებენ რა საქართველოს კვ. ცკ-ის ბიუროს 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილებას „რესპუბლიკის მუშა ახალგაზრდობის საშუალო განათლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ, განათლების ორგანოებმა, სალამოსა და დაუსწრებელმა სკოლებმა მიმდინარე წელს, ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით, ფართოდ გაშალეს მუშაობა საშუალო განათლების არამქონე მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებაში ჩაბმისათვის. 22 რაიონში ახლად შეიქმნა სალამოს სკოლები ან გადაკეთდა დაუსწრებელ და დასწრებულ-დაუსწრებელ სკოლებად. ამის შედეგად ბევრ რაიონში (გორი, დმანისი, საგარეჯო, აბაშა, საჩხერე და სხვა) მოსწავლეთა კონტინენტის სახალხო მეურნეობის გეგმა რესპუბლიკაში წელს 115 პროცენტით შესრულდა. ნაცვლად გეგმათა გათვალისწინებული 48.500 მოსწავლისა სკოლებში ირიცხება 55740 მოსწავლე. თუ 1974 წელს კონტინენტის გეგმა ვერ შესრულდა 29 ქალაქსა და რაიონში, წელს მათი რიცხვი 9-მდე შემცირდა. კარგად იმუშავეს ამ მიმართულებით თეთრიწყაროს, თიანეთის, თერჯოლის, მცხეთის, ცხაკაიას, ხაშურის, ხობის, გარდაბნის და სხვა რაიონების განათლების ორგანოებმა. ამჟამად მთავარი ყურადღება ექცევა და ყველა ღონისძიება ტარდება სწავლების ხარისხისა და ეფექტიანობის ამაღლებისათვის.

მიუხედავად აღნიშნულისა, მოზრდილთა სწავლებაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს გასულ წელს მოსწავლეთა კონტინენტის სახალხო-სამეურნეო გეგმა ვერ შესრულდა ქ. თბილისში (97,3 %), ქუთაისში (95 %), ქიათურაში (90,5 %), ხობში (73 %), ცაგერში (88 %) და სხვა რაიონებში, ხოლო მიმდინარე წელს კი — ქ. ქ. რუსთავეში (87 %), ქუთაისში (95 %), სამტრედიის (95 %), თელავის (89,7%), ქ. თბილისის ლენინის სახელობის (95 %) და სხვა რაიონებში.

ზოგან სათანადო დასკვნები არ გააკეთეს კომუნისტური პარტიის და საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებებიდან, არ გაატარეს საჭირო ღონისძიებანი მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების გასაუმჯობესებლად. კასპის რაიონში მხოლოდ ერთი სალამოს სკოლაა, ისიც ქ. კასპში, არც ერთ სოფელში არაა შექმნილი სალამოს კლასი, სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტი და ჯგუფი ე. ი. სოფლად მომუშავე ახალ-

გაზრდობა მაღლიანად დარჩენილია სწავლების გარეშე. სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების, ჯგუფების და სალამოს კლასების მქონე ვაფაროების საჭიროებს აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში, რესპუბლიკის ზონაში, გეგმეკორის, სატრედისა და მთელ რიგ სხვა სასწავლო რაიონებში.

წინა წელთან შედარებით შემცირების მიუხედავად კვლავ დიდია სკოლებიდან გასულ მოსწავლეთა რიცხვი და იგი 8117 კაცს შეადგენს, მათ შორის 1335 არასაბატიო მიზეზითაა გასული. აფხაზეთის ასს სკოლებიდან გავიდა 1067 მოსწავლე; მათ შორის არასაბატიო მიზეზით—295, გაგრის სკოლებიდან გავიდა მოსწავლეთა 40%, ტყვარჩელის სკოლებიდან გასულია 30%—აქ 65 მოსწავლე გარიცხულია სკოლებიდან, ქ. თბილისის სკოლებიდან გასულია 1668 (23%), ქ. ქუთაისის სკოლებიდან—291 (15%), ქ. რუსთავეის სკოლებიდან—651 (24%) და ა. შ.

მოსწავლეთა მიერ 1975—1976 სასწავლო წელს გაცდენილია 1727918 აკადემიური საათი, მათ შორის არასაბატიო მიზეზით—755549, აბაშის რაიონის დღის სკოლებთან არსებული სალამოს კლასების მოსწავლეთა მიერ გაცდენილი 11887 გაკვეთილიდან 6115 არასაბატიოა, გარდაბნის რაიონის სალამოს სკოლების მოსწავლეთა მიერ გაცდენილი 25580 გაკვეთილიდან ნახევარზე მეტი არასაბატიოა, ანალოგიური მდგომარეობაა მაიაკოვსკის, სიღნაღის, წალკის, წითელწყაროს, ჩხოროწყუს, ლანჩხუთის, ყვარლის რაიონებში, აგრეთვე აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისა და ქ. თბილისის სკოლებში. ჯერ კიდევ არ არის აღმოფხვრილი მოსწავლეებელთა მიერ გაკვეთილების გაცდენების შემთხვევებიც.

ზობის, ლენტეხის, ლანჩხუთის, ონისა და სხვა რაიონებში სუსტად სრულდება მომეშავე ახალგაზრდების სწავლების გაუმჯობესების თაობაზე განათლებისა და დარგობრივი სამინისტროების ერთობლივი ბრძანებები; ცალკეული ორგანიზაციები, მეურნეობები, საწარმოები არ ზრუნავენ მომეშავე ახალგაზრდების სწავლებაზე. მოსწავლეები ვერ სარგებლობენ მთავრობის მიერ დაწესებული გადაწყვეტილებით ყველგან არაა ერთნაირად შეხამებული პროფტექნიკური სასწავლებლებისა და სალამოს სკოლების მუშაობის რეჟიმი. განათლების განყოფილებების გამგეები და სკოლის დირექტორები ურიგდებიან ამ ნაკლოვანებებს, საკითხს არ აყენებენ პარტიული და საბჭოთა ორგანოების წინაშე, ვადაძქრელ ზომებს არ ღებულობენ მდგომარეობის შეკუმშვისათვის.

მასწავლებელთა ერთი ნაწილი კვლავ სუსტად მუშაობს, ვერ ფლობს სალამოს სკოლაში საგნის სწავლების მეთოდებს, მოსწავლეებში ვერ აღძრავს სწავლისადმი ინტერესს. ამის გამო დაბალია მათი ცოდნის დონე. ქ. ზუგდიდის სალამოს სკოლებში მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება მხოლოდ 76 % შეადგენს, აფხაზეთში—81 %, ქ. ზესტაფონში—70,5 %, ახალციხეში—80 %, თიანეთში—70 %, საჩხერეში—70 %, სამტრედიისში—79 % და ა. შ.

კვლავ დიდია იმავე კლასში დარჩენილ მოსწავლეთა რიცხვი, სასწავლო წლის ბოლოს მერვე კლასების მოსწავლეთაგან დაამთავრა რვა კლასი მხოლოდ 83,2 პროცენტმა, მე-11 კლასი კი 87,1 პროცენტმა, ეს მონაცემები განსაკუთრებით არაადამაქმაყოფილებელია ბოგდანოვის (55—57 %), ახალქალაქის (42—66 %), ქ. რუსთავის (70,5—66 %), ბოლნისის (70—68 %), სამტრედიის (70—74 %) და სხვა რაიონების სკოლებში.

სუსტად მუშაობენ აკადემიურად ჩამორჩენილ და მეორეწლიან მოსწავლეებთან, რის გამო ბევრი მათგანი ტოვებს სკოლებს. აჭარის ასს რესპუბლიკის სალამოს სკოლების 240 მეორეწლიანი მოსწავლედან სწავლას აგრძელებს მხოლოდ 47.

განათლების განყოფილებათა გამგებების უყურადღებობის შედეგად ზოგან კვლავ მოუწესრიგებელია სალამოს სკოლების მოსწავლეთა სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფის საკითხი, სკოლებში შექმნილი არ არის საბიბლიოთეკო ფონდი.

მასწავლებელთა მუშაობის დაბალი დონე მნიშვნელოვანწილად გაპირობებულია შინასასკოლო კონტროლის შესუსტებით. სკოლის დირექტორებისა და სასწავლო-აღმზრდელით დარგში მათი მოადგილეების გაკვეთილებზე დასწრება ყოველთვის არ ატარებს მიზანდასახულ და სისტემატურ ხასიათს, მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზები არაკვალიფიციურია. ხელვაჩაურის რაიონის ახალშენის სალამოს საშუალო სკოლის დირექტორს მ. საშველიძეს გასულ სასწავლო წელს მოსმენილი აქვს მხოლოდ 35, ხოლო სასწავლო-აღმზრდელით დარგში მის მოადგილეს ს. ჭყონიას—25 გაკვეთილი, ქ. რუსთავის სალამოს მე-3 საშუალო სკოლის დირექტორს ვ. ჩაჩანიძეს და მის მოადგილეს ვ. რეხვიაშვილს—10—10 გაკვეთილი.

ზოგან არაადამაქმაყოფილებლად მუშაობს პედაგოგიური საბჭო. იშვიათად იხილება სასწავლო-აღმზრდელითი მუშაობის, ცალკეული საგნების სწავლების საკითხები. არ ისახება ღონისძიებანი მდგომარ-

რეობის გასაუმჯობესებლად. ზოგერთ სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტში იშვიათად იმართება პედაგოგიური თათბირები.

მიუხედავად გაფრთხილებისა მინც აქვს ადგილი სკოლებში, სწავლეთა ჩარიცხვის წესების უხეშად დარღვევის შემთხვევებში, თავი, ქ. ქუთაისის მე-5 სკოლა და სხვა.

ბევრგან არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული აღმზრდელობითი მუშაობა მოსწავლეთა შორის. ჯერ კიდევ ადგილი აქვს დისციპლინის უხეშად დარღვევის და დანაშაულის ჩადენის ფაქტებს. ტყვარჩელის პირველი სკოლის მოსწავლე ვ. კუცენკომ ჩაიდინა მკვლელობა, ქ. რუსთავის სალამოს მე-6 საშუალო სკოლის მოსწავლე გ. ბარუსაშვილი დაკავებულ ია მსუბუქი ავტომანქანის გატაცებისათვის, ანალოგიური შემთხვეველი იყო ქ. გორის, ახალქალაქის, ლანჩხუთის, საგარეჯოს, თერჯოლის რაიონების სალამოს სკოლებში.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ე. სეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა უზრუნველყონ მოზრდილთა სწავლების გარდაქმნა სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად, რისთვისაც:

— განუხრებლად იხელმძღვანელონ სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს მითითებებითა, რომ მოზრდილთა სწავლებას არ ამოუწყურავს თავისი შესაძლებლობანი, იგი რიცხოზობრივად უნდა გაფართოვდეს და სრულყოფილი გახდეს. მომავალში იმგვარად დაგეგმონ სკოლების ქსელი და სწავლების ფორმები, რომ შესაძლებელი იყოს რვა წლიანი და საშუალო განათლების არამქონე მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებაში მაქსიმალურად ჩაბმა. განსაკუთრებულ ყურადღება მიაქციონ სოფლად სასწავლო საკონსულტაციო პუნქტების, ჯგუფების და სალამოს ქსელის გაფართოებას;

— სკოლებში სწავლების ხარისხის გაუმჯობესების საქმეს საფუძვლად დაუდონ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის აშხ. ლ. ი. ბრეჟნევის მითითება იმის შესახებ, რომ „თანამედროვე პირობებში, როცა ადამიანისათვის საჭირო ცოდნის მოცულობა მკვეთრად და სწრაფად იზრდება. უკვე შეუძლებელია, რომ მთავარი

იმედი დაამყარო ვარკვეული რაოდენობის ფაქტების ათვისებაზე...
დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ ბავშვებს ჩავუნერგოთ ცო-
დნის დამოუკიდებლად შეთვისების მეცნიერული და პოლიტიკური
ინფორმაციის სწრაფ ნაკადში ორიენტირების უნარი... საჭიროა განვი-
უმჯობესოთ მასწავლებელთა მომზადება, შევუსაბამოთ თვით სწავ-
ლების, ცხოვრების მოთხოვნებს, უზრუნველვყოთ სკოლა თანა-
მედროვე დამხმარე სახელმძღვანელოებით, მათ შორის თვალსა-
ჩინოებით“;

—უზრუნველყონ სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1976
წლის 8 სექტემბრის № 55—6 ცირკულარულ წერილში „სალამო
(ცვლიან) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა
ცოდნის ხარისხის ამაღლების ღონისძიებათა შესახებ“ მოცემულ მითი-
თებათა შესრულება;

—წინასწარ საფუძვლიანად მოამზადონ და მიმდინარე წლის
ნოემბერ-დეკემბერში ყველა სალამოს და დაუსწრებელ სკოლებში ჩა-
ატარონ პედნგოგიური საბჭოს სხდომები, სადაც განიხილონ საკითხი
სწავლების ხარისხის ამაღლების განმავითარებელი სწავლების შესა-
ხებ, იმ მიმართულებებისა და მითითებათა შესაბამისად, რომლე-
ბიც დასახა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ და რაც
განემართათ სკოლების დირექტორებს ზონალურ თათბირებზე;

—სწავლების პროცესში ფართოდ გამოიყენონ თვალსაჩინოება
ტექნიკური საშუალებები, თეორიული მასალა მჭიდროდ დააკავშირონ
პრაქტიკასთან, არ დაუშვან საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის
ბრძანების შეუსრულებლობა სალამოს სკოლების მიერ დღის სკოლე-
ბის კაბინეტ-ლაბორატორიებით და ხელსაწყობარალებით დაუბრკო-
ლებრივ სარგებლობის შესახებ;

—განათლების განყოფილებათა გამგეებმა უზრუნველყონ საქარ-
თველოს სსრ განათლების მინისტრის 1975 წლის 4 დეკემბრის № 968
ბრძანების აუცილებლად შესრულება იმ ნაწილში, რომ სალამოს სკო-
ლებისადმი ხელმძღვანელობა ბრძანებით დაკისრებული ჰქონდეს გან-
ყოფილების ერთ-ერთ ინსპექტორს, ხოლო დღის სკოლებთან არსე-
ბული სალამოს კლასების, აგრეთვე სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქ-
ტებისა და ჯგუფების ხელმძღვანელობა ეკისრებოდეს დღის სკოლის
დირექტორს, რათა ყველგან წარმატებით იქნეს განხორციელებული
კანონი საყოველთაო საშუალო განათლების შესახებ;

—მოზრდილთა სკოლები განამტკიცონ საქმის მცოდნე და კვალიფიციური მასწავლებელთა კადრებით, რომელთაც უნარით გაართვან თავი მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებასთან დაკავშირებულ სპეციფიურობას და სიმწიფეს, არ დაუშვან ამ სპეციფიურობა მოცდილი კადრების გაუმართლებელი შეცვლა მუშაობის სტაქის არმქონე პედაგოგებით.

—განთლების განყოფილებებმა, სკოლის დირექტორებმა: განამტკიცონ ყოველდღიური კავშირი და ურთიერთობა საწარმოებთან, მეურნეობებთან და სხვა ორგანიზაციებთან. მაქსიმალურად გამოიყენონ ადგილობრივი პარტიული, სასკოთა ორგანიზების დახმარება, ყოველდღიურად იხელმძღვანელონ და იარძილონ საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის იტურის 1970 წლის 6 აპრილის დადგენილების „რესპუბლიკის ძემა ახალგაზრდობის სამშალო განათლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ და მის შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1976 წლის 10 მაისის № 467 ბრძანების განხორციელებისათვის.

—ყოველი ღონისძიებით გააუმჯობესონ სკოლების სასწავლო-მეტეოდალოგიური ბაზა. განახორციელონ მოზრდილთა სწავლების გაუმჯობესების თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და დარგობრივი საბინისტროციის ერთობლივი ბრძანებები;

—მკვეთრად გააძლიერონ დასაზრება და მომთხოვნელობა, გააუმჯობესონ მეთოდური მუშაობა, განამტკიცონ შრომის დისციპლინა თითოეულ კოლექტივში, მზარი დაუჭიროს და შეასრულონ რუსთაველ მეტალურგთა მოწოდება—„არც ერთი ჩამორჩენილი და უდისციპლინო ჩვენს გვერდით“, რომელიც მოიწონა საქართველოს კპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და ფართოდ განიხილება მშრომელთა კოლექტივებში.

—წინდადება მიეცეთ განათლების განყოფილებათა გამგებს, სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების დირექტორებს საფუძვლიანად შეისწავლონ მოზრდილთა სკოლების მუშაობის სახელმძღვანელო დოკუმენტი, მომავალში არ დაუშვან სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების დეზულერის, სკოლაში მოსწავლეთა ჩარიცხვის წესების დარღვევის შემთხვევები, სრულ წესრიგში იქონიონ სკოლების დოკუმენტაცია, მოსწავლეთა პირადი საქმეები;

—ყველა სკოლაში გააანალიზონ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობა, გააარკვიონ მიზეზები, თუ რატომ ვერ ამთავრეს მე-8 და მე-11 კლასებს მოსწავლეთა მნიშვნელოვანი რაოდენობა და

უზრუნველყონ ამ დარგში მდგომარეობის მკვეთრი გაუმჯობესება. განათლების განყოფილებებმა მთელი სიმკაცრით მოსთხოვეს პასუხი იმ სკოლების დირექტორებს, მასწავლებლებს, რომლებიც სერიოზულ ნაკლოვანებებს უშვებენ მუშაობაში.

—მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების ორგანიზაციისათვის ქ. ქ. რუსთავეის, ვაგრის, ტყვარჩელის, კასპის, სამტრედიის რაიონების განათლების ორგანოების მიერ გაწეული მუშაობა ჩაითვალოს არაღამაკმაყოფილად;

—აღნიშნული ბრძანება ჯანინილოს აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების კოლეგიებზე, განათლების განყოფილებებისა და სკოლების პედაგოგიური საბჭოებზე სხდომებზე და ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი.

ს ა ფ უ შ ვ ე ლ ი : საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1976 წ. 21 ოქტომბრის კოლეგიის დადგენილება.

მინისტრი ო. ქინქლაძე

საქართველოს სსრ ბანათმშენის სამინისტროს 1976 წლის
12 ნოემბრის ბრძანება № 1041

მშობლიურ ლიტერატურაში მეცხრე რესპუბლიკური ოლიმპიადის
შედეგებისა და მეათე რესპუბლიკური ოლიმპიადისათვის
მზადების შესახებ

მოსწავლეთა მეცხრე რესპუბლიკურმა ოლიმპიადამ მშობლიურ ლიტერატურაში, რომელიც 1975—1976 სასწავლო წელს ჩატარდა, ხელი შეუწყო ახალგაზრდობის ინტერესის ზრდას თანამედროვე და და კლასიკური მწერლობისადმი, აამაღლა მათი ზეპირი და წერიტი მეტყველების კულტურა.

ოლიმპიადა ორ ეტაპად ჩატარდა, ზონალურ ტურში მონაწილეობა მიიღო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მერვე, მეცხრე და მეათე კლასების ხუთიათასამდე მოსწავლემ, მათგან დასკვნით, რესპუბლიკურ ტურში ნონაწილეობისათვის დაშვებულ იქნა 930. საბოლოოდ გაიმარჯვა და სიგელებით დაჯილდოვდა 391 მოსწავლე.

განვიღომა ოლიმპიადამ გვიჩვენა, რომ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების გარკვეულ ნაწილში მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლების საქმე კარგად არის დაყენებული, რის შედეგადაც მოსწავლეები ამჟღავნებენ ნაკითხობას, მხატვრულ გემოვნებას გამოირჩევიან ლოგიკური მსჯელობითა და მოვლენების ღრმა ანალიზის უნარით, მართლწერის წესების კარგი ცოდნით. ოლიმპიადაზე კარგ შედეგებს მიაღწიეს: თბილისის 48-ე, 55-ე, 102-ე, 142-ე, ქუთაისის 30-ე, 31-ე, რუსთავის მე-17, მახარაძის 1-ლი და მე-2, ახალციხის 1-ლი, ცხინვალის 1-ლი და ზესთაფონის მე-2 საშუალო სკოლებმა და სხვა.

ოლიმპიადის მონაწილეებმა დაახლოებით თანაბარი წარმატებით დაძლიეს ყველა თემა, მათმა გარკვეულმა ნაწილმა კი პროგრამისგარეშე ლიტერატურის საფუძვლიანი ცოდნაც გამოამჟღავნა.

შეთავაზებული თემის სწორად გადაწყვეტით, ორიგინალურდ მსჯელობითა და მაღალი მხატვრული გემოვნებით გამოირჩევა ნ. ზ. იაკობაშვილის (წითელწყაროს № 1 საშ. სკოლა), მ. ნ. ვოგოლაძის (თბილისის მე-10 საშ. სკოლა), თ. მ. ფოცხიშვილის (თბილისის 53-ე საშ. სკოლა), მ. ო. ტორჩინავას (რუსთავის მე-18 საშ. სკოლა), ნ. ვ. ბიბილეიშვილის (თბილისის 112-ე საშ. სკოლა), ბ. გ. ზნამენსკის (თბილისის მე-18 საშ. სკოლა), ტ. ტუტუნისკის (ბათუმის მე-15 საშ. სკოლა) და სხვათა წერიითი ნამუშევრები.

მაგრამ, ამასთან, მეცხრე რესპუბლიკურმა ოლიმპიადამ ცხადყო, რომ მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლებაში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ნაკლოვანებანი: მოსწავლეთა ერთი ნაწილის მიერ შესრულებული თხზულებები თემას არ პასუხობს; არ იცნობენ ლიტერატურულ ტექსტებს, უშვებენ ფაქტობრივ, აზრობრივ, ორთოგრაფიულ-პუნქტუაციურ და სტილისტურ შეცდომებს, წარმოდგენა არ აქვთ მხატვრულ სტილზე, სიტყვათა შეთანხმებაზე დროსა და რიცხვში, მართვაზე, მირთვაზე და სხვა.

განსაკუთრებით ცუდი მომზადება გამოამჟღავნეს თბილისის 149-ე, ვალის რაიონის დიხაზურგის. ქ. სოხუმის მე-2, მე-4, მე-11, მე-17, გუდაუთის რაიონის ახალსოფლის, სოხუმის რაიონის შრომის, ცხაკაიას 1-ლი, რუსთავის მე-6, მე-16, 21-ე, მაიაკოვსკის 1-ელ ობზის, ორჯონიჭიძის რაიონის ვარძიის საშუალო სკოლების, თიანეთის საშუალო სკოლა-ინტერნატის მოსწავლეებმა, რომელთა ნამუშევრებმა ოლიმპიადის დასკვნით ტურზე „ცუდი“ შეფასება დაიმსახურეს. ცალკეული სკოლების წარუმატებლობა იმანაც განაპირობა, რომ ზოგიერთი ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტი უპასუხისმგებლოდ მოექცა მასზე დაკისრებული საბატო მოვალეობის შესრულებას—დაუმსახურებლად მაღალი ნიშნებით შეაფასა და დასკვნით ტურში მონაწილედ მოავლინა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მოსწავლეთა მეცხრე ლიტერატურულ ოლიმპიადაში გამარჯვებისათვის დაჯილდოვდნენ:

- I ხარისხის სიგელით—61 მოსწავლე;
- II ხარისხის სიგელით—330 მოსწავლე.

2. მშობლიური ლიტერატურის მეცხრე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის დამტ იცდეს საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

ბ. ბარამიძე—აკადემიკოსი, შ. რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინსტიტუტის დირექტორი (თავმჯდომარე);

ს. დვალი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს განათლების სამმართველოს უფროსის მოადგილე;

მ. ოჩიგავა—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასწავლო-აღმზრდელობითი სამმართველოს უფროსის მოადგილე;

ე. გულდამაშვილი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსპექტორ-მეთოდისტი;

ო. დოლაბერიძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკური ინსტიტუტის პედაგოგიკური სწავლების მეთოდისტი;

ვ. ტურძელაძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შრომითი პოლიტიკური და სწავლებაში ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენების მეთოდისტი;

ა. კვასცაძე—მასწავლებელთა დახელოვნების თბილისის ინსტიტუტის მეთოდისტი;

გ. ჯავახიშვილი—მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის მეთოდისტი;

ვ. შელემეტევა—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსპექტორი;

ე. სურგულაძე—თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

გ. მიქაელიანი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსპექტორი;

ვ. გასპარიშვილი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსპექტორ-მეთოდისტი;

ნ. მურადოვი—გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი;

ნ. ვოსკანიანი—თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

ა. კასრაძე—თბილისის ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის წიგნზე მუშაობის განყოფილების გამგე.

ე. ქურციკიძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსის მოადგილე;

საქართველოს
საზოგადოებრივი
მეცნიერებათა
აკადემია

3. შშობლიური ლიტერატურის რესპუბლიკური ოლიმპიადის დებულება დამტკიცდეს (თან ერთად).

4. სასკოლო ტური ჩატარდეს 1976 წლის 19 დეკემბერს, ნალური—1977 წლის 30 იანვარს, ხოლო რესპუბლიკური—6 მარტს.

5. დეველოს რესპუბლიკური ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტს, სათანადო ხელმძღვანელობა გაუწიოს ოლიმპიადის ჩატარებისათვის სკოლებს, რაიონებსა და ქალაქებს.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) დროულად გააცნონ შშობლიური ლიტერატურის მასწავლებლებს რესპუბლიკური ოლიმპიადის დებულება;

ბ) შშობლიური ლიტერატურის ოლიმპიადის ჩატარებისათვის ზონებში შექმნან საორგანიზაციო კომიტეტები.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძე) და ბ. ძნელაძის სახ. თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლემ (ზ. ლომიძე) 1975 წელს გამოყონ საჭირო თანხა ოლიმპიადის ჩატარებისათვის.

8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (ამხ. გ. კვიციანი) ბ. ძნელაძის სახ. თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეს გამოუყოს ოლიმპიადის ჩატარებისათვის საჭირო საწერი ქაღალდი.

9. აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნეს რესპუბლიკის რეაქციური და საშუალო სკოლების პედაგოგების სხდომებზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1976 წლის 10 ნოემბრის დადგენილება.

მინისტრი **ო. ჭინჭაიძე**

დ ა მ ტ კ ი ც ე ა უ ლ ი ა
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1976 წლის
16 ნოემბრის დადგენილებით

მოსწავლეთა ლიტერატურული ოლიმპიადის დებულება

1. ოლიმპიადის მიზანია გააღრმავოს მოსწავლეთა მიერ სკოლაში მიღებული ცოდნა მშობლიურ ლიტერატურაში, გამოავლინოს ამ საგნით დაინტერესებული ნიჭიერი ახალგაზრდები, ხელი შეუწყოს სკოლაში მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლების გაუმჯობესებას.

2. ოლიმპიადაში მონაწილეობა შეუძლია რვაწლიანი და საშუალო სკოლების VIII-X (IX) კლასების ყველა იმ მოსწავლეს, რომელიც განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენს ლიტერატურისადმი, წარმატებით ეუფლება აღნიშნულ საგანს.

3. ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის იქმნება:

ა) რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რომელსაც ამტკიცებს განათლების მინისტრი;

ბ) ზონალური კომიტეტი — ზონის ცენტრად გამოყოფილ ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებთან. ზონალური კომიტეტის შემადგენლობაში შევლენ სათანადო სპეციალისტები ცენტრიდან და ზონაში შემავალი რაიონებიდან. ზონალური კომიტეტების შემადგენლობას ამტკიცებს ცენტრის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე;

გ) სასკოლო კომიტეტი — რვაწლიან, საშუალო სკოლაში. კომისიის შემადგენლობაში, სათანადო საგნის სპეციალისტებთან ერთად, შევლენ დირექციისა და სასკოლო კომპაგვირული კომიტეტის წარმომადგენლები, კომისიის შემადგენლობას ამტკიცებს სკოლის დირექტორი.

4. ლიტერატურული ოლიმპიადა ტარდება სამ ტურად: პირვე-

ლი—სასკოლო ტურის—ტარდება სკოლაში, მეორე—ზონალური—ზონის ცენტრში, ხოლო მესამე—რესპუბლიკური—ქ. თბილისში. სასკოლო ტურს ატარებს ოლიმპიადის სასკოლო-საორგანიზაციო კომიტეტი. ზონალური ტურს—ზონის ცენტრის, ხოლო რესპუბლიკურს კი რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი.

5. ზონალური ტურის ჩასატარებლად რესპუბლიკა დაყოფილია 28 ზონად:

1. თბილისი—ქ. თბილისის სკოლების მოსწავლეთათვის;
2. სოხუმი—აფხაზეთის ასსრ მოსწავლეთათვის;
3. ბათუმი—აჭარის ასსრ მოსწავლეთათვის;
4. რუსთავი—ქ. რუსთავის, გარდაბნის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
5. ცხინვალი—სამხრეთ ოსეთის ა/ო სკოლების მოსწავლეთათვის;
6. ქუთაისი—ქუთაისის, ტყიბულის, წყალტუბოს, მიაკოვსკის, რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
7. სამტრედია—სამტრედიის, ვანის, წულუკიძის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
8. ზესტაფონი—ზესტაფონის, თერჯოლის, ორჯონიკიძის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
9. ფოთი—ქ. ფოთის სკოლების მოსწავლეთათვის;
10. ცხაკაია—ცხაკაიას, აბაშის, ჩხოროწყუს, გეგეჭკორის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
11. ზუგდიდი—ქ. ზუგდიდის, ზუგდიდის, ხობის, წალენჯიხის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
12. ქიათურა—ქიათურის, საჩხერის, რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
13. გორი—ქ. გორის, გორის, ქარელის, ხაშურის, ბორჯომის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
14. მცხეთა—მცხეთის, კასპის, დუშეთის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
15. ახალციხე—ახალციხის, აღიგენის, ასპინძის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
16. ახალქალაქი—ახალქალაქის; ბოგდანოვკის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
17. ბოლნისი—ბოლნისის, დმანისის, მარნეულის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

მარკსის სხ. საქ. სსრ
საქართველო რესპუბლიკა

18. თეთრიწყარო—თეთრიწყაროს, წალკის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

19. თელავი—თელავის, ახმეტის, ყვარლის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

20. გურჯაანი—გურჯაანის, სიღნაღის, წითელწყაროს, ლავო დების, საგარეჯოს რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

21. მახარაძე—მახარაძის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის რაიონები სკოლების მოსწავლეთათვის;

22. ამბროლაური—ამბროლაურის, ონის რაიონების სკოლები მოსწავლეთათვის;

23. მესტია—მესტიის რაიონის სკოლების მოსწავლეთათვის;

24. ცაგერი—ცაგერის რაიონის სკოლების მოსწავლეთათვის;

25. ლენტეხი—ლენტეხის რაიონის სკოლების მოსწავლეთათვის;

26. ყაზბეგი—ყაზბეგის რაიონის სკოლების მოსწავლეთათვის;

27. თიანეთი—თიანეთის რაიონის სკოლების მოსწავლეთათვის;

28. თბილისი—რკინიგზის სკოლების მოსწავლეთათვის.

6. სასკოლო ტური ჩატარდება 1976 წლის 19 დეკემბერს, ზონალური—20 იანვარს, ხოლო რესპუბლიკური—8 მარტს. მოსწავლეებ სასკოლო ტურში მონაწილეობისათვის შეარჩევენ საგნის მოსწავლეები. გამარჯვებულნი დაიშვებიან ზონალურ ტურზე. მათი სიები, შემოწმებული განათლების განყოფილების მიერ, ეგზავნება ზონის ცენტრის საორგანიზაციო კომიტეტს.

7. სასკოლო ტურისათვის თემებს ადგენენ შესაბამისი რაიონების განათლების განყოფილებები, ზონალური და რესპუბლიკური ტურებისათვის—რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი. თემებს დალუქული პაკეტებით საორგანიზაციო კომიტეტები მიიღებენ ფოსტით ან სპეციალური პირის საშუალებით.

8. ზონალური ტურის დღეს დალუქულ პაკეტს, ოლიმპიადის მონაწილე მოსწავლეთა თანდასწრებით, ხსნის ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე.

შენიშვნა: ოლიმპიადაზე წერითი სამუშაო სრულდება წინასწარ მომზადებულ და შტამდასმულ ქაღალდზე, რომელსაც ამზადებენ შესაბამისი საორგანიზაციო კომიტეტები.

9. ოლიმპიადაზე მონაწილე მოსწავლეებისათვის თემის დასაწერად განსაზღვრულია 5 ასტრონომიული საათი.

10. ზონალური ტურის მონაწილე მოსწავლეთა წერით სამუშაოებს ასწორებენ ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტები და გა-

მარჯვენა მხარეს შეფასების ნიშნებსა და ანაწერებს არაუგვიანეს 15 დღის
სა ზონალური ტურის ჩატარებიდან, უგზავნიან შესაბამისად — ზონა-

ეროვნული

ლურ, რესპუბლიკურ კომიტეტებს.

11. ზონალურ ტურში გამარჯვებულ მოსწავლეებს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი გაიწვევს თბილისში, დასკვნით ტურში მონაწილეობის მისაღებად.

12. რესპუბლიკური ტურის მონაწილე მოსწავლეთა ნამუშევრებს განიხილავს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რესპუბლიკურ ოლიმპიადაში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან ის მოსწავლეები, რომლებიც ორივე ტურში მიიღებენ მაღალ შეფასებას („4/4“, „4/5“, „5/4“, ან „5/5“).

13. რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი ოლიმპიადაში გამარჯვებულებს დასაჯილდოებლად წარუდგენს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1976 წლის ნომერის ბრძანება № 1085

რესპუბლიკის მუშა ახალგაზრდობის საშუალო განათლების
მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა
შესახებ საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის
ბიუროს 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილებას
შესრულებას იმდინარეობის შესახებ სამტრედიის
რაიონში

შემოწმებამ გვიჩვენა, რომ სამტრედიის რაიონში გარკვეული
ღონისძიებანი ტარდება მომუშავე ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათ-
ლებლო ღონის ამღლებსათვის. ამჟამად რაიონის დაუსწრებელ და
ორ საღამოს სკოლაში 631 მოსწავლე სწავლობს. მეცხრე ხუთწლედ-
ში ნაცვლად გეგმიური 2722 ახალგაზრდისა სწავლებაში ჩააბეს 3179
(120 %), საშუალო განათლება მიიღო 545-მა, ხოლო 8 კლასი დაამ-
თავრა 226-მა. სკოლები განამტკიცეს კვალიფიციური კადრებით. ჯე-
როვანი ყურადღება ექცევა მეთოდურ მუშაობას მასწავლებლებთან.

ცალკეული საგნების სწავლებაში დადებით შედეგებს აღწევენ
მასწავლებლები: ო. კახიანი, ბ. ჯორბენაძე, მ. კობალეიშვილი, დ.
მიქელაძე, ი. მეგრელიშვილი და სხვები.

მაგრამ მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების გაუმჯობესების
თაობაზე საქართველოს კპ ცკ-ის 1976 წლის 6 აპრილის დადგენი-
ლებისა და მის შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის
1976 წლის 10 მაისის № 467 ბრძანების შესასრულებლად სამტრე-
დიის რაიონში არ გატარდა საკმაო ღონისძიებანი; ცენტრალური კო-
მიტეტის ბიუროს აღნიშნული დადგენილება დღემდე არ გამხდარა
პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანიზაციებს ფართო განხილვის
საგანი, რაც ამ საკმისადმი განათლების განყოფილების, დაუსწრებელი
და საღამოს სკოლების დირექტორების პასიური დამოკიდებულებითაც
უნდა აიხსნას.

რაიონში არაა შექმნილი მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების,

შესახებ კანონის განხორციელებისათვის საყოველთაო ზრუნვის ატმოსფერო, ბევრ საწარმოში, ორგანიზაციაში, მეურნეობაში არ არის ზუსტად აღრიცხული და არაა შედგენილი 16—29 წლის ასაკის ახალგაზრდების ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის ამოღების პერსპექტიული გეგმები.

მიუხედავად საჭიროებისა და ამის შესაძლებლობისა მიმდინარე წელს რაიონში არ გაფართოვდა საღამოს და დაუსწრებელი სწავლების ქსელი. ისეთ დიდ სოფლებში, როგორცაა: იანეთი, გომი, დიდი-ჯიხიში და სხვა არ არის შექმნილი სასწავლო საკონსულტაციო პუნქტები, ჯგუფები ან კლასები. სკოლებს შორის არ არის გამიჯნული მიკრორაიონები. ყოველივე ამის გამოც, რომ მოსწავლეთა კონტინენტის გეგმა მიმდინარე წელს რაიონში მხოლოდ 94 პროცენტით შესრულდა, თუმცა სწავლაში ჩასაბმელთა რიცხვი საქმაოდ დიდია.

1975—1976 სასწავლო წლის მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება მხოლოდ 79 % შეადგენდა. მეთერთმეტე კლასი ვერ დაამთავრა ამ კლასების მოსწავლეთა 26 %, ხოლო რვა კლასი 30 %-მა.

კვლავ დიდია გაკვეთილების გაცდენების შემთხვევები. 1975—1966 სასწავლო წელში გაცდენილი იყო 20268 საათი. მათ შორის რასაბატიოა 9797. მიმდინარე წლის ორ თვეში გაცდენილია 2880 საათი. შემოწმებისას გაკვეთილებს მოსწავლეთა მხოლოდ 60 % ესწრებოდა. არაა მოგვარებული პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეთა სწავლების საკითხი მათი საწარმოო პრაქტიკის პერსონალში.

არსებითი ნაკლოვანებებია სასწავლო-აღმზრდელით მუშაობაში. არასწორადაა შედგენილი გაკვეთილებისა და კონსულტაციების ცხრილები. მთელი რიგი საგნები დაბალ მეცნიერულ და მეთოდურ დონეზე ისწავლება.

მოსწავლეთა დიდი ნაწილი არ ამყლავნებს მყარ, შეგნებულ ცოდნას მშობლიურ, აგრეთვე რუსულ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში, ფიზიკაში, ქიმიაში. ხშირ შემთხვევაში მათ არ შეუძლიათ გააზრებული, დამოუკიდებელი მსჯელობა ამა თუ იმ თემაზე, არა მხოლოდ სწორი წარმოდგენა ნაწარმოების იდეურ მიმართულებაზე. არ არიან დაუფლებულნი კითხვის ტექნიკას, მეტყველებაში უშვებენ უხეშ შეცდომებს, წერენ შეცდომებითა და ცუდი კალიგრაფიით, არ ხდება შეცდომების გასწორებაზე მუშაობა, ზოგ საგანში დღემდე არც ერთი საკონტროლო წერა არ არის ჩატარებული.

რაიონის სალამოს სკოლებში, მშობლიურ ენასა და დარტყმულ რაში საკონტროლო დავალების შესრულება დადებითად შედეგს ვეითილებზე მყოფ მოსწავლეთა 87 პროცენტმა, ლიტერატურაში—47%, მათემატიკაში—75%. სამტრედიის სალამოს სკოლაში რუსულ ენაში არადამაკმაყოფილებლად შესრულა საკონტროლო შრომა 33%-მა, კულაშის სალამოს სკოლაში—64%-მა, მათემატიკაში—36%-მა.

მოსწავლეო დაბალი ცოდნა გამოწვეულია იმით, რომ მასწავლებელთა გარკვეული ნაწილი ვერ ატარებს გაკვეთილებსა და კონსულტაციებს თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისად; უგულვებელყოფს განმავითარებელ სწავლებას, პრობლემური სიტუაციების შექმნა სწავლებაში, არ ითვალისწინებს მომუშავე ახალგაზრდობის თავისუფალი დროის ბიუჯეტის შეზღუდულობას; მოსწავლეებთან არ მუშაობს დიდფრენცირებულად და ინდივიდუალურად, ძირითადი სასწავლო დატვირთვა გადააქვს საშინაო დავალებაზე.

აღნიშნული ნაკლოვანებები იმითაცაა გამოწვეული, რომ სალამოს სკოლებში სუსტადაა დაყენებული შინასასკოლო კონტროლი განათლების განყოფილება საკმაო ხელმძღვანელობასა და კონტროლ ვერ უწყევს მათ მუშაობაში. სკოლები არაა უზრუნველყოფილი სხელმძღვანელოებით. ზოგან სწავლების რეჟიმი არ შეესაბამება წარმოებაში ახალგაზრდობის დასაქმებას.

არსებული ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

—სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველო მიერ წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი განსახილველად და ზომების მისაღებად გავგზავნოს სამტრედიის რაიონის განათლების განყოფილებას;

—განათლების განყოფილებამ (ამხ. კ. ძნელაძე) დაუსწრებელი და სალამოს სკოლების დირექტორებმა (ამხ. ამხ. ო. კახიანი, დ. მ. მიქელაძე, დ. შენგელია) უზრუნველყონ საქართველოს კაცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილების შესრულება, რომელიც ითვალისწინებს სახალხო მეურნეობაში დასაქმებულ ახალგაზრდობის საშუალო განათლების განხორციელებას.

—მიაღწიონ ამ საქმეში ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების მხარდაჭერას და ყოველდღიურ დახმარებას. ისე მოახდინონ საქმე, რომ თვითონეული საწარმოს, ორგანიზაციის, მეურნეობის

სელმძღვანელი პასუხისმგებლობას გრძნობდეს და მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების მდგომარეობის შესახებ ანგარიშს აბარებდეს პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებს, ამის ინიციატორები და ორგანიზატორები უნდა იყვნენ განათლების ორგანოები და სკოლები.

—ყოველ საწარმოსა და ორგანიზაციაში დააზუსტონ 16—27 წლის ასაკის საშუალო განათლების არამქონე მომუშავე ახალგაზრდების სიები და მშრომელთა დებუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომში შეიტანონ დასამტკიცებლად მათი სწავლებაში ჩაბმის გეგმები. მომავალი სასწავლო წლიდან გარდაქმნან სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების ქსელი იმ ვარაუდით, რომ შესაძლებელი გახდეს მომუშავე ახალგაზრდების მაქსიმალური ჩაბმა სწავლებაში და მათი სწავლების რეჟიმი შეესაბამებოდეს სამუშაო პირობებს.

—გარდაქმნან სასწავლო-აღმზრდებლობითი მუშაობა. მკვეთრად აამაღლონ სწავლების ხარისხი—ამ დარგში სკკპ XXV ყრილობის მიერ დასახული ამოცანებიდან გამომდინარე იმ მიმართულებათა შესაბამისად, რაც შეიმუშავა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ და განემარტათ განათლების მუშაკებსა და სკოლის დირექტორებს ზონალურ თათბირებზე. ყოველდღიურად იხელმძღვანელონ ამ საკითხზე სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1976 წლის 8 სექტემბრის № 55 ცირკულარული წერილით.

—მიაღწიონ მოსწავლეთა ცოდნის მკვეთრად ამაღლებას, მათ მიერ დამოუკიდებელი აზროვნების ჩვევების გამომუშავებას, აკადემიური ჩამორჩენილობის დაძლევას.

—ახალ მოთხოვნათა შესრულების უზრუნველსაყოფად გააძლიერონ დახმარება და მომთხოვნელობა მასწავლებელთა მიმართ. გააუმჯობესონ შინასასკოლო კონტროლი.

განამტკიცონ სასწავლო მატერიალური ბაზა ისე, რომ დაუსწრებელსა და სალამოს სკოლებს ჰქონდეთ საჭირო რაოდენობით თვალსაჩინო მასალები, სწავლების ტექნიკური საშუალებები და სახელმძღვანელოები, იზრუნონ კულაშის სალამოს საშუალო სკოლისათვის გამოყოფილი საკუთარი შენობის რეკონსტრუქციისათვის.

—მიაღწიონ წარმოებისაგან მოუწყვეტლად მოსწავლე ახალგაზრდობისათვის მთავრობის მიერ დაწესებული შეღავათების განხორციელებას, იმას, რომ ყველგან ხდებოდეს მათი მორალური და მატერიალური სტიმულირება. განამტკიცონ კავშირურთიერთობა სა-

წარმოებთან, უზრუნველყონ მოსწავლეთა გაკვეთილებზე სისტემატუ-
რ● დასწრება, განამტკიცონ დისციპლინა.

ეროვნული
განათლების
მინისტრის
კანცლარია

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
გიის 1976 წლის 25 ნოემბრის დადგენილება.

მინისტრი **ო. ძინცლაძე**

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1976 წლის
9 დეკემბრის ბრძანება № 1118**

**1976 წლის ზამთრის სეზონისათვის განათლების სამინისტროს
სისტემის დაწესებულებათა მზადების შესახებ**

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, სკოლამდელი აღზრდისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების უმრავლესობა მომზადებული ხვდება ზამთარს. ამ დაწესებულებებში დროულად და ხარისხიანად ჩატარდა სარემონტო სამუშაოები, შეკეთდა შენობათა სახურავები და წყალსაწრეტი მიწები, ცენტრალური გათბობის ქვებები და თბოგაყვანილობა. ჩატარდა დათბუნებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები. შემოიზიდა სათბობი. ინტერნატულ დაწესებულებებში აღსაზრდელები დროულად მომარაგდნენ თბილი ტანსაცმლითა და ფეხსაცმლებით.

განსაკუთრებით კარგად მოემზადნენ ზამთრის სეზონისათვის რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებები, თელავის № 1 და № 5, ყვარლის № 1 და № 3, ლავოდების რუსული საშუალო და № 5, ჭიათურის № 1 და № 3, ზესტაფონის № 4, ზუგდიდისა და ცხაკაიას რაიონების სოფლის სკოლები, წითელწყაროს, კოჯრის, ახალციხის № 1 და № 2 და წულუკიძის სკოლა-ინტერნატები, სამტრედიის სპეცსკოლა, გეგეჭკორის რაიონის სალხინოს სანატორიული და ახალციხის დამხმარე სკოლა-ინტერნატები, ბაჟუმის, კოჯრის № 1 და № 4 საბავშვო სახლები.

მაგრამ შემოწმებით დადასტურდა, რომ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და ინტერნატულ დაწესებულებათა გარკვეული ნაწილი მოუმარაგებელი ხვდება ზამთრის სეზონს.

ცუდად არის მომზადებული ზამთრისათვის მარნეულის სკოლა-ინტერნატი (დირექტორი მ. მამედოვი). წელს ინტერნატის შენობა-ნაგებობების კაპიტალური შეკეთებისათვის გამოყოფილი იყო 7 ათა-

სი მანეთი, მაგრამ მარნეულის რაიონის სარემონტო კანტორამ ძალზე უხარისხოდ შეასრულა ეს სამუშაოები, საძინებელი კორპუსი I და II სართულზე 160 კვ. მეტრზე აყრილა პარკეტი, ელექტროსადენი წყალსაწრეტი მიღებიდან ჩამონადენი წვიმის წყალი უშვებდა და ღვლებს. ზოგან შესაცვლელია კარ-ფანჯრები, საქვაბის საკვამლე მილი შეაზება გაოატეხილი და ქვაბებში ვერ უზრუნველყოფს საწვავის სრულულ წვის, რაც ზედმეტ დანახარჯებს იწვევს. სკოლა-ინტერნატიში გატარებულა ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები, მაგრამ დირექციას არ უზრუნია აღსაზრდელთა სავაკუაციო გეგმის შედგენისათვის. მოუგვარებელია სასმელი და სამეურნეო წყლით სკოლა-ინტერნატის შეუფერხებლად მომარაგების საქმეც. 15 ნოემბრისათვის სკოლა-ინტერნატს მალეიანდა არა ჰქონდა ათვისებული თბილი ინვენტარისათვის გამოყოფილი თანხები, აკლდათ 355 ქული, 720 წყვილი — წინდა. 357 — „სტიტი“, 358 წყვილი — ხელთათმანი, 350 — თბილი ხალათი და შარვალი.

გორდის სანატორიულ სკოლა-ინტერნატში (დირექტორი გ. გელენიძე) 5 ხოემბრისათვის კაპიტალური რემონტისათვის გამოყოფილი 10000 მანეთიდან წულუკიძის რაიონის სარემონტო კანტორას ათვისებულ იქონდა მხოლოდ 3613 მანეთი. მალეიანდაა გამოსული მწყობრიდან ცენტრალური გათბობის სისტემა და ამიტომ შენობების გათბობა იჭრუქის დემონტით ხდება, რაც კიდევ უფრო აძლიერებს ხანძარის წარმოქმნის საშიშროებას.

დაუმთავრებელია მიმდინარე რემონტის სამუშაოები თეთრი წყაროს სკოლა-ინტერნატში (დირექტორი ა. დალაჭიშვილი). 12 ნოემბრისათვის სკოლა-ინტერნატის შეკეთებისათვის გამოყოფილი 5000 მანეთიდან, სარემონტო კანტორას ათვისებულ იქონდა 3000 მანეთი, ვერ კიდევ შეუქეთებელი სახურავიდან და წყალსაწრეტი მიღებიდან ჩამოედინება წვიმის წყალი. შესაკეთებელია თბოტრასა, მაგრამ მასალების უქონლობის მიზეზებით მშენებლებს არც კი დაუწყიათ ეს სამუშაოები. ავარიულ მდგომარეობაშია და აღებჭს საჭიროებს ცალკე მდგარი სახელოსნოს შენობა. შემოწმების მომენტისათვის არ იყო დამთავრებული დაბუნების სამუშაოები. სკოლა-ინტერნატისათვის გეგმით გამოყოფილი 3000 ტონა ქვანახშირიდან და 100 კუბმეტრი შეშიდან ადგილზე მოტანილი იყო 180 ტონა ქვანახშირი და 30 კუბმეტრი შეშა. სკოლა-ინტერნატი შედარებით უკეთ არის მომარაგებული თბილი ტანსაცმელით, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ ქუ-

დებს, წინდებს და რეიტუზებს, რომლებიც საკმაო რაოდენობით აკლათ.

ზამთრისათვის განსაკუთრებით ცუდად არის მომზადებული ბე-
თანის საბავშვო სახლი (დირექტორი ვ. ელიაძე). 1 ნოემბრიდან ^{სახლის} ^{ბავშვთა}
ბავშვო სახლი უნდა გადასულიყო სოფ. მარტყოფში მღებარე სკო-
ლა-ინტერნატის კომპლექსში, მაგრამ „საქენერგოს“ სამშენებლო ტრე-
სტის მიზეზით მშენებლობა არ დამთავრებულა. მოსალოდნელ გადა-
სვლასთან დაკავშირებით გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფი-
ლებას ბე-თანის საბავშვო სახლის შენობების, საკვებისა და გარე სა-
ინჟინჟრო კომუნიკაციების შესაკეთებლად არ გამოუყვია სახსრები
და მასალები. საბავშვო სახლის დირექციის მიერ მიღებული ზომე-
ბის მიუხედავად ნოემბრის დასასრულისათვის არ თბებოდა საძინებე-
ლი და სასკოლო კორპუსები, არ მუშაობდა აბანო-სამრეცხაო. სასკო-
ლო კორპუსში დაზიანებული სახურავიდან რამდენიმე საკლასო ოთახ-
ში ჩამოედინება წყიმის წყალი. გათბობის სისტემის შესაკეთებლად
განათლების განყოფილებამ მხოლოდ 1 დეკემბერს გამოუყო თანხები.
დაჭვიანებით დაიწყო დათბუნებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ღონის-
ძიებების გატარება. მაღიანად არ არის შემოზიდული სათბობი (190
ტონა ქვანახშირის ნაცვლად, შემოზიდულია 5 ტონა). დიდი რაოდენობით აკლათ ქუდები, თბილი წინდები, შარავლები „სვიტრები“
და ხელთათმანები.

ნოემბრის დასაწყისისათვის სიღნაღის რაიონის სკოლამდელი
აღზრდის დაწესებულებები სანახევროდ იყო უზრუნველყოფილი
(2000 კუბმეტრი შეშის ნაცვლად, შემოზიდული იყო 1000 კუბ-
მეტრი).

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს
სარევიზო ჯგუფის მიერ განათლების სამინისტროს მომარაგების ბა-
ზის მორიგი დოკუმენტური შემოწმების გაჭიანურებისა და საწყობებ-
ში (ნოემბრის მეორე ნახევრიდან) რბილი და მაგარი ინვენტარის გა-
ცემისის ოპერაციების შეწყვეტიდან დიდი დაბრკოლებები შეუქმნა
ზამთრის სეზონისათვის სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა
და ბავშვ-ბალების რბილი და მაგარი ინვენტარის. დროულად უზრუნ-
ველყოფის საქმეს.

ზავგასმულია ის გარემოებაც, რომ გარდაბნისა და მარნეულის
სახალხო განათლების განყოფილებებმა (ამხ. ამხ. გ. ქვირივიშვილი,
ი. გვიდაროვი) სათანადოდ ვერ უზრუნველყვეს მათ დაქვემდებარე-

ბაში მყოფი ყველა სასწავლო დაწესებულების ზამთრის სეზონისათვის მომზადება.

ვ ბ ძ ა ნ ე ბ:

1. დაევალოს სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სკოლებისა და ბავა-ბალების დირექტორებს;

ა) ზამთრის სეზონის დადგომასთან დაკავშირებით გადამკრელი ზომები მიიღონ ჯერ კიდევ დაუმთავრებელი სარემონტო სამუშაოების დასამთავრებლად. ამასთან, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ შენობების ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარებას;

ბ) მიიღონ საჭირო ზომები მათდამი დაქვემდებარებული დაწესებულებების გვეგმით გათვალისწინებული სათბობით უზრუნველყოფისათვის. არ დაუშვან ქვანახშირის, შეშისა და სხვა თხევადი საწვავი მასალის უყაირათო ხარჯვა;

გ) ქმედითი ღონისძიებები განახორციელონ აღსაზრდელთა თბილი ტანსაცმლითა და ფეხსაცმლით უზრუნველყოფისათვის;

2. სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებმა:

სახანძრო დაცვის ადგილობრივი სამსახურის წარმომადგენლებთან ერთად შეამოწმონ სკოლების, სკოლა-ინტერნატების და სხვა საბავშვო დაწესებულებათა ზამთრის სეზონისათვის მზადების მიმდინარეობა და მათი ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით უზრუნველყოფის მდგომარეობა.

3. განათლების სამინისტროს მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამგ. გ. კბილაშვილი):

ა) არ დაუშვას შეფერხებები სასწავლო-დაწესებულებების სათბობით მომარაგების საქმეში;

ბ) დროულად უზრუნველყოს სკოლა-ინტერნატები და საბავშვო სახლები ზამთრის სეზონისათვის საჭირო ტანსაცმელითა და ფეხსაცმელით, ფანჯრის მინებითა და სხვა საჭირო მასალებით.

4. აღინიშნოს მარნეულისა და გარდაბნის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა სუსტი მუშაობა ზამთრის სეზონისათვის სასწავლო დაწესებულებების მომზადების საქმეში.

5. სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოებმა (ამხ. ამხ. რ. კანდელაკი, თ. ნიკოლაიშვილი) და სკოლამდელი აღზრდის განყოფილებამ (ამხ. გ. აბდუშელიშვილი) კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანების შესრულებაზე.

მინისტრი **ო. ჭინძლაძე**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯის

ქ ა რ გ ე ნ ი ც ე ბ ა

1976 წლის 25 ნოემბერი

ქ. თბილისის 134-ე საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდაში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებათა შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯია აღნიშნავს, რომ ქ. თბილისის 134-ე საშუალო სკოლაში არ ხორციელდება სპორტო ღონისძიებანი ფიზიკულტურულ-მასობრივი და გამაჯანსაღებელი მუშაობის გასაუმჯობესებლად.

სკოლის ხელმძღვანელობისა (დირექტორი დ. გიორგაძე, მოადგილეები შ. რაზმაძე, ბ. თორაძე, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორი ა. სილაგავა) და პედაგოგიური კოლექტივის, ფიზკულტურის მასწავლებელთა მუშაობაში ჯერ კიდევ არ იგრძნობა გარდატეხა, საქმიანობის იმგვარი გარდაქმნა, როგორც ამას ითვლისწინების სამინისტრო მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მკვეთრად გაუმჯობესების საქმეში.

სკოლაში დამკვიდრებულმა პრიმიტივიზმმა და გულგრილობამ, პედაგოგიური კოლექტივისა და მასწავლებლებისადმი მომთხოვნელობისა და კონტროლის შესუსტებამ განაპირობა მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისადმი პასუხისმგებლობის დაქვეითება, ფაქტიურად ჩაშლის პირამდე მიიყვანა ფიზკულტურულ-სპორტული და გამაჯანსაღებელი მუშაობა.

სკოლაში რეალიზებული არ არის უდიდესი მნიშვნელობის მოთხოვნა-ფიზკულტურა იქცეს ნამდვილ სასწავლო საგნად. ფიზკულტურის უფროსი მასწავლებელი ნ. ცაავა მასწავლებლები—ი. მხეიძე,

გ. გულაშვილი მომზადების გარეშე, დაბალ ორგანიზაციულ და მეთოდურ დონეზე.

ფიზკულტურა სრულიად არადაამაკმაყოფილებლადა დაწეებით კლასებში. ფიზკულტურის გაკვეთილები სწავლა-გორც წესი, 10-12 წუთის დაგვიანებით იწყება, ხოლო მთავრდება 5 წუთით ადრე. ხშირია მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების უმიზეზოდ გაცდენის, სპორტული ფორმით გამოუხადებლობის, დისციპლინის დარღვევის შემთხვევები. ყოველდღიურად ფიზკულტურის გაკვეთილებს აცდენს საშუალოდ 40-მდე მოსწავლე.

სკოლაში იგნორირებულია კლასგარეშე სპორტულ-მასობრივი მუშაობა. სკოლისგარეშე სპორტულ მუშაობაში ჩაბმულია მსწავლეთა მხოლოდ 23 პროცენტი. მათ შორის არც ერთი მოსწავლე არ მეცადინეობს სკოლის სპორტულ სექციებში. მიუხედავად იმისა რომ კლასგარეშე მუშაობაში გააერთიანეს მოსწავლეთა 23 პროცენტი, მიმდინარე სასწავლო წელს ამ სექციებში არც ერთი მეცადინეობა არ ჩატარებულა.

სკოლაში ფიზკულტურის კოლექტივი მხოლოდ ფიქტიურად არსებობს. არ ტარდება შიგასასკოლო სპორტაკიატები, მასობრივი შეჯიბრებანი სპორტის ცალკეული სახეების მიხედვით, სპორტული კვირეულები, არადაამაკმაყოფილებლადა დაყენებული სპორტის პრობანდა, უგულვებელყოფილია ისეთი მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი, როგორცაა მასობრივი შეჯიბრება „იმედის სტარტზე“ და მშთ მრავალჭიდის სასკოლო პირველობა.

ფიზკულტურულ-მასობრივ და გამაჯანსაღებელ მუშაობაში სრულიად არ გამოიყენება მშთ ნორმატივების ჩაბარება. IV-X კლასებში 766 მოსწავლიდან მხოლოდ 106 მშთ ნიშნოსანია. გასულ წელს სკოლადამთავრებული 90 მოსწავლიდან მხოლოდ 19-ს აქვს ჩაბარებული მშთ ნორმატივები. სკოლაში ჩამოყალიბებული არ არის ნორმატივების ჩაბარებისათვის აუცილებელი საერთო ფიზიკური მომზადების სექცია. მშთ კომისია ფორმალურად არსებობს. მშთ ნიშნოსანთა მომზადებისას გამოვლინებულია მიწერისა და სიყალბის ფაქტები. ნიშნოსანთა 80 პროცენტს სრულიად უსაფუძვლოდ გადასცეს ოქროსა და ვერცხლის სამკერდე ნიშნები.

დღის რეჟიმის შემოწმებით გამოირკვა, რომ მოსწავლეთა აბსოლუტური უმრავლესობა არ ასრულებს დღის გამამხნეველ ვარჯიშს,

სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ღონისძიებაში საერთოდ არ იღებს მონაწილეობას და ფიზკულტურის გაკვეთილებს გარდა, ფიზიკურად უაქტიურობს უმოქმედოა. სკოლის პედკოლექტივი ანგარიშს არ აკეთებს მისი გარემოებას, რომ მოსწავლეთა 80 პროცენტს, საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, არაერთი საშუალება არ გააჩნია ივარჯიშოს.

ფიზიკურ აღზრდაში საშინაო დავალებათა მიცემის გზით მოსწავლეებს არ უნერგავენ ყოველდღიური და ინდივიდუალური ფიზიკური წრთობის უნარ-ჩვევებს, მძლეოსნურ სახეობებში პრაქტიკულად გადამოწმებული მე-9 კლასის 26 მოსწავლიდან ვერც ერთმა ვერ შეასრულა მშპ სანორმატივო მოთხოვნები, ამავე დროს, გამოჩნდა მათი საერთო ფიზიკური მომზადების დაბალი დონე.

თბილისის 134-ე საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის სრულიად არაადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაზე უშუალო პასუხისმგებლობა ეკისრება სკოლის ხელმძღვანელობას, მთელ პედაგოგიურ კოლექტივს.

სკოლის დირექტორის მოადგილეები სასწავლო-აღზრდებლობითი მუშაობის დარგში დაუშვებელ გულგრილობასა და დაუდევრობას იჩენენ მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისადმი. მათ სამუშაო გეგმაში საერთოდ არ არის გათვალისწინებული ფიზკულტურის საგნის სწავლების საკითხები, გასულ და მიმდინარე წელს არც ერთი გაკვეთილი არ მოუხმენიათ. მათი შენიშვნები არ არის შეტანილი არც ერთ საკლასო ჟურნალში. ამის შედეგია ფიზკულტურის საგანში მოსწავლეთა შეფასებაში დაშვებული სერიოზული დარღვევები. სისტემატურად არ ჯამდება მეოთხედური ნიშნები, უხეშად ირღვევა მათი გამოყვანის წესი. გასულ წელს 17 მოსწავლეს სრულიად უსაფუძვლოდ გადაუსწორეს ნიშანი. საკლასო ჟურნალებში აღრიცხული არ არის ყოველდღიური ნიშნები და დამუშავებული მასალის ჩანაწერები, ხოლო მე-10 კლასის საკლასო ჟურნალში ფიზკულტურის საგნის სწავლება საერთოდ გამოჩენილია.

ფიზიკური აღზრდისადმი ასეთმა დამოკიდებულებამ განაპირობა მოსწავლეთა საკმაო ნაწილის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესება და ფიზიკური განვითარების ნორმიდან გადახრა. მიუხედავად ამისა, სკოლაში არ არსებობს სუსტი ჯანმრთელობის მქონე მოსწავლეთა აღრიცხვა, საეციალური სამედიცინო კონტროლი და გამოკვლევა, არ ხორციელდება ღონისძიებები ამ მდგომარეობის გამოსწორებისათვის.

პედაგოგიური კოლექტივის დაუშვებელ გულგრილობაზე მეტყველებს ის ფაქტი, რომ სასკოლო სპორტული დაარბანის მოწყველვით, სპორტული ინვენტარი მინიმალურადაც ვერ აკმაყოფილებს მოთხოვნებს საპროგრამო მასალის გასავლელად. ინვენტარის ნაწილი ღია ცის ქვეშ ყრია, დამსხვრეული და გაპარტახებულია, სპორტული დაარბანების სათავსოები მოუწყობელი და ანტისანიტარულ მდგომარეობაშია.

სკოლაში, საერთოდ, არ უზრუნიათ მარტივი ტიპის სპორტული მოედნების მშენებლობაზე რესპუბლიკური და რეგიონალური კონკურსის მოთხოვნათა შესასრულებლად მაშინ, როდესაც მარტოოდენ მოსწავლეთა ძალებით შეიძლება მოეწყოს საუკეთესო საფეხბურთო მიწისფერი, კალათბურთის, ფრენბურთის, ხელბურთის მოედნები, მძლეოსნობის სექტორები.

თბილისის 134-ე საშუალო სკოლის მუშაობაში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებებზე პასუხისმგებლობა, ამავე დროს, ეკისრებათ ქ. თბილისის განათლების განყოფილებას (ამხ. თ. ევაძე, ამხ. ა. მაჭარაშვილი) და ორჯონიკიძის რაიონის განათლების განყოფილებას ამხ. რ. სურგულაძე), რომლებიც არ ახორციელებენ საჭირო ქმედით ღონისძიებებს მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის ეფექტურობისათვის, ჯეროვნად არ ასრულებენ პარტიისა და მთავრობის შესაბამის დადგენილებებს, არ აქვთ დაწესებული მათ შესრულებაზე მტკიცე კონტროლი.

ქ. თბილისის განათლების განყოფილების ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სექტორის (ამხ. ა. გიორგობიანი) საქმიანობა სრულიად არაადამაკმაყოფილებელია, ხასიათდება არაკომპეტენტურობით, ფორმალისმითა და ზედაპირულობით. ქ. თბილისის სკოლებში არ არის დამყარებული წესრიგი მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის სახელმწიფო სასწავლო პროგრამის შესრულების საქმეში. ფიზკულტურის მასწავლებელთა დიდი ნაწილი მუშაობს ვალის მოხდის მიზნით, ჩაშლილია კლასგარეშე მუშაობა, ფაქტიურად სკოლის ცხოვრებიდან განდევნილია ორგანიზებული სპორტულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდაში ქ. თბილისის 134-ე საშუალო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივის, ორჯონიკიძის რაიონისა და თბილისის განათლების განყოფილებების მუშაობაში არსებული

სერიოზული ნაკლოვანებანი მეტნაკლებად დამახასიათებელია რესპუბლიკის ზოგადსაგანათლებლო სკოლათა და განათლების სხვა ორგანოების დიდი ნაწილისათვის, ჯერ კიდევ ვერ არმოიფხვრა ზერელობა, პედაგოგსა და განათლების სისტემის მუშაკს არ შეუვლია დამოკიდებულება ამ უდიდესი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმისადმი, ნაკლები ანგარიში ეწევა იმას, რომ სასწავლო მუშაობით გადატვირთვამ, ტექნიკისა და მიმოსვლის საშუალებათა განვითარებამ, ეზოების უკმარისობამ სკოლებთან და საცხოვრებელ ადგილებში გამოიწვია ბავშვთა მასობრივი უმოძრაობა, რომელიც, თავის მხრივ, სერიოზულ საფრთხეს უქმნის მოსწავლეთა ჯანმრთელობას. ბევრ სკოლაში ფიზკულტურა და სპორტი ჯერ კიდევ არ განიხილება, როგორც სწავლებისა და აღზრდის ერთიანი სისტემის ორგანული ნაწილი, მოსწავლეთა იდეურ-ზნეობრივი და პარამონიული აღზრდის, არასრულწლოვანთა დამნაშავეობის წინააღმდეგ ეფექტური ბრძოლის გონივრული და შინაარსიანი გართობისა და, რაც ყველაზე მთავარია, სამშობლოს მომავალ დამცველთა ფიზიკური მომზადებისა და სრულყოფის დიდ-მნიშვნელოვანი პირობა.

განათლების სამინისტროს კოლეგია ადგენს

1.—ღაილისის 134-ე საშუალო სკოლის დირექციისა და პედაგოგიური კოლექტივის საქმიანობა მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის თაობაზე სადირექტივო ორგანოების მოთხოვნათა შესასრულებლად ჩიხვალის სრულიად არადამაკმაყოფილებლად. სკოლის ხელმძღვანელობამ, პედაგოგიურმა კოლექტივმა უმოკლეს ვადაში გარდაქმნან მუშაობა, აღმოფხვრან ამ დადგენილებაში აღნიშნული სერიოზული ნაკლოვანებანი, ისე წარმართონ მუშაობა, რომ ფიზიკური აღზრდა და სპორტი ემსახურებოდეს არა მარტო მოსწავლეთა ფიზიკურ სრულყოფას, ორგანიზმის ფუნქციონალურ შესაძლებლობათა განვითარებასა და მოძრაობის ჩვევების ჩამოყალიბებას, არამედ ზნეობრივი და მორალური თვისებების, პატრიოტიზმის, ინტერნაციონალიზმის, კოლექტივიზმის, მამაცობის, შეუპოვრობის, სიმტკიცის, მიზანსწრაფვის შეძენასა და აღზრდას;

—თბილისის 134-ე საშუალო სკოლის დირექტორი დ. გიორგაძე, მუშაობაში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებებისათვის იმსახურებს დაკავებული თანამდებობიდან განთავისუფლებას, მაგრამ

მხედველობაში იქნეს მიღებული მისი დიდი ხნის მუშაობა განათლების სისტემაში, რომ სკოლის პედკოლექტივის მუშაობაზე კონტროლს მან შეასუსტა ობიექტური მიზეზების გამო, ამასთან, შემოწმდა მისი მუშაობა სკოლაში ფიზიკური აღზრდის გასაუმჯობესებლად განხორციელდა კონკრეტული ღონისძიებანი, პირობითა იქნეს დატოვებული სკოლის დირექტორის პოსტზე და გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური.

—თბილისის ორჯონიკიძის სახ. რაიონის განათლების განყოფილების გამგე ამბ. რ. სურგულაძე, 134-ე საშუალო სკოლის მუშაობაზე სუსტი კონტროლისათვის, რაიონის მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდაში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებებისათვის მკაცრად იქნეს გაფრთხილებული. მასვე დაევალოს განიხილოს 134-ე საშუალო სკოლის დირექტორის მოადგილეების შ. რაზმაძისა და ბ. თორაძის, ფიზკულტურის მასწავლებლების ნ. ცაავასა და ი. მხეიძის სუსტი მუშაობის საკითხი, მიიღოს სათანადო გადაწყვეტილება რის შესახებაც აცნობოს განათლების სამინისტროს 1977 წლის 10 იანვრილდე;

—მიღებულ იქნეს ცნობად თბილისის განათლების განყოფილებაგამგის ამბ. ეგაძის განცხადება იმის შესახებ, რომ ქალაქის განათლების განყოფილების ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სექტორის შემადგენლობა გადახალისდება კომპენტენტური, პრინციპული და მონდომებული მუშაკებით, რომ ქალაქის განათლების განყოფილება გააკეთებს სათანადო დასკვნებს განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე გამოთქმული მწვავე კრიტიკული შენიშვნებიდან;

—დაევალოს თბილისის განათლების განყოფილებას, ორი თვის განმავლობაში შეისწავლოს თბილისის სკოლებში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობა და ქალაქის სასპორტო სკოლების მდგომარეობა. განიხილოს იგი სახალხო განათლების საბჭოს სხდომაზე, დასახოს კონკრეტული ღონისძიებანი ამ საქმეში სერიოზული ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის, რომლის შედეგები, აგრეთვე ამ დადგენილების შესრულების მიმდინარეობა, მოახსენოს განათლების სამინისტროს 1977 წლის მაისში.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სპორტ ოსეთის აო, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის გაუმჯობესება, მათი ჯანმრთელობის განმტკიცება მიიჩნიონ უპირველეს ამოცანად, რომლის განხორციელებას აქვს დიდი სახელმწიფოებრივი და პოლიტიკური მნიშვნელობა. აქედან გამომდინარე, მოსწავლეთა ფიზიკური

აღზრდის მდგომარეობაზე ადგილობრივ სპორტკომიტეტებთან, კომ-
კავშირისა და დოსაფის კომიტეტებთან, სპორტული საზოგადოებებ-
ის საბჭოებთან, ჯანმრთელობის ორგანოებთან ერთად სავანგებთან
შესწავლონ და იმსჯელონ, შეიმუშაონ და განახორციელონ კონკრეტული
ლონისძიებანი სკოლებში ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაო-
ბის მკვეთრი გაუმჯობესებისათვის, მოსწავლეთა ჯანმრთელობის გან-
მტკიცებისათვის, უმოძრაობასთან დაკავშირებულ დაავადებათა პრო-
ფილაქტიკისათვის.

ამ პრობლემის გადაჭრისას ამოსავალ წერტილად იქნეს მიჩნეუ-
ლი არსებული ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური შესაძლებ-
ლობებისა და საშუალებების მაქსიმალური, ეფექტური გამოყენება,
რეზერვების გამონახვა და მათი მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის
სამსახურში ჩაყენება;

განათლების ორგანოებმა ამ საკითხის შესწავლის შედეგები,
კონკრეტული წინადადებები განსახილველად წარუდგინონ ადგილობ-
რივ საბჭოთა ხელმძღვანელ ორგანოებს;

განათლების ადგილობრივმა ორგანოებმა ამ დადგენილებების
შესრულების მიმდინარეობაზე მოახსენონ განათლების სამინისტროს
1977 წლის 1 ოქტომბრისათვის.

3. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორებმა:

— უზრუნველყონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავ-
ლეთა ფიზიკური აღზრდის დებულების განუხრელი განხორციელება,
ფიზიკური აღზრდის სასწავლო პროგრამის უცილობლად შესრულება.
ამ მოახრენათა შეუფასებლობისა და შეუსრულებლობის ყოველ შემ-
თხვევას მოსცენ პრინციპული შეფასება, განიხილონ იგი, როგორც
სახელმწიფოებრივი დისციპლინის უხეში დარღვევა;

— უკლებლივ ყველა სკოლაში სავალდებულოდ დანერგონ ღი-
ლის გამამხნეველები ვარჯიში, ფიზკულტურული წუაშესვენებები
გაკვეთილებზე, თამაშობები და ფიზიკური ვარჯიშები შესვენებებზე
და განანგრძლივებული დღის ჯგუფების მუშაობის რეჟიმში;

— გადახედონ სავნობრივი წრეების განაწილებას სკოლებში იმ
ვარაუდით, რომ იმ წრეების ხარჯზე, რომლებიც დაკავშირებულა
უმოძრაობასთან და დამატებით გონებრივ შრომასთან, შეიქმნას სპორ-
ტული წრეები და სექციები, მაქსიმალურად წაახალისონ მოსწავლე-
ები, ამ სექციებში ჩაბმისათვის;

გააძლიერონ მეშაობა სუსტი ჯანმრთელობის მქონე ბავშვებთან; ხაეჭიშო სამსახურთან ერთად დააწესონ მტკიცე კონტროლი მკურნალობის მდგომარეობაზე, შექმნან სპეციალური სამედიცინო გუ-
ფები, რომელთა მეცადინეობაზე დასწრება სავალდებულოა განხადონ სუსტი ჯანმრთელობის მქონე ბავშვებისათვის. ამ საქმეში განუხრე-
ლად იხელმძღვანელონ სსრ კავშიის განათლების სამინისტროს ცირ-
კულარული მითითებებით, რომელთა განხორციელებაზე პერსონალურ
პასუხისმგებლობა ეკისრებათ კლასის ხელმძღვანელებსა და ფიზი-
კულტურის მასწავლებლებს, ხოლო კონტროლი—ექიმისა და დირექტ-
ორის მოადგილეს სასწავლო-აღზრდევლობითი მეშაობის დარგში;

—შექმნან სკოლებში „ფიზკულტურულ-სპორტული კლიმატი“, თვალსაჩინო აგიტაციის საშუალებებით, პირადი მაგალითით გაუღვი-
ვონ მოსწავლეებს ინტერესი ფიზიკური კულტურისა და სპორტისად-
მი, ჩამოაყალიბონ მათში ფიზიკური ვარჯიშის მოთხოვნილება, რაც
გახადონ მოსწავლის სკოლაში, სკოლისგარეთ და ოჯახში ცხოვრების
ერთ-ერთ ძირითად ჩვევა-თვისებად. ამისათვის ფართო ახსნა-განმარ-
ტებითი მეშაობა გაშალონ მშობლებში. მათი პირადი მაგალითით
გამოიყენონ ბავშვთა ფიზიკური აღზრდის სამსახურში. ამასთან დაკავ-
შირებით, ყველა კლასში გულახდილობისა და პრინციპულობის ატ-
მოსფეროში ჩაატარონ მშობელთა საგანგებო კრებები;

—უმოკლეს ვადაში წესრიგში მოიყვანონ ფიზკულტურის დარ-
ბაზე და სპორტული ბაზები, შეიძინონ დამატებითი სპორტინვენ-
ტარი, ამისათვის ფართოდ გამოიყენონ საშეფო ორგანიზაციების
დახმარება; განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ამ საქმისათვის
მოსწავლეთა ინიციატივას, მათ პირად მონაწილეობას მარტივი ტიპის
სპორტული მოედნების მოწყობაში, მშობელთა აქტიურ დახმარებას
მიალწიონ იმას, რომ არც ერთი სკოლა არ დარჩეს კალათბურთის
ხელბურთის, ფრენბურთის, ბადმინტონის მარტივი მოედნების გარეშე

4. მიზანშეწონილად ჩაითვალოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკო-
ლების ფიზკულტურულ კოლექტივებს შორის სოციალისტური შეჯი-
ბრების გაშლა; სკოლებში ფიზკულტურულ-სპორტული მეშაობის
მდგომარეობა გათვალისწინებულ იქნეს საქართველოს სსრ განათლე-
ბის სისტემაში გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების ყოველწლიურ
შეჯამებისას;

განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კან-
დელაკი) და ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფილებამ (ამხ.

რ. აიწურაძე) ერთი თვის ვადაში შეიმუშაონ და წარმოადინგინონ დასამტკიცებლად წინადადებანი ამ საკითხზე.

5. გაზეთ „სახალხო განათლების“, ჟურნალ „სკოლა და ცხარე რების“ და მისი დამატებების რედაქციებმა მკვეთრად გარდაქმნა მუშაობა მოსწავლეთი ფიზიკურ აღზრდაში სკოლების საქმიანობის დადებითი გამტვირთების განსაზოგადებლად, ამასთან, სისტემატურად გამოაქვეყნონ პრობლემური, კრიტიკული ხასიათის წერილები, იბრძოლონ ამ საქმეში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად.

6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფილებამ (ამხ. რ. აიწურაძე) გააძლიეროს ხელმძღვანელობა მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისადმი; ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ფიზკულტურისა და სპორტში საშეფო მუშაობის უზრუნველსაყოფად, პროფკავშირულ, კომკავშირულ, ფიზკულტურულ, ჯანმრთელობისა და სხვა საზოგადოებრივ უწყებანორგანიზაციებთან ერთად, შეიმუშაოს ერთობლივი კომპლექსური ღონისძიებების გეგმა;

—ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის მეთოდურ კაბინეტთან ერთად (ამხ. გ. მერკვილაძე) ორი თვის ვადაში შეიმუშაოს და კოეგის სხდომაზე განსახილველად წარმოადგინოს წინადადებები რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში აქტიური დასვენების ორგანიზაციის შესახებ;

—დააწესოს კონტროლი დადგენილების შესრულებაზე.

7. ჩატარდეს რესპუბლიკის განათლების სისტემის მუშაკთა აქტივის კრება მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების საკითხზე 1977 წლის თებერვალში.

8. ეთხოვით საქართველოს პროფსაბჭოსა და რესპუბლიკის სპორტკომიტეტს განიხილონ საკითხი მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის გაუმჯობესებისა და ბავშვთა სპორტის განვითარებაში ადგილობრივი სპორტკომიტეტებისა და სპორტული საზოგადოებების უფრო ფართო მონაწილეობის, დახმარებისა და ხელისშეწყობის შესახებ.

9. ეს დადგენილება განხილულ იქნეს რესპუბლიკის ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისა და სკოლისგარეშე დაწესებულების პედაგოგიური საბჭოების, პედმეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი

ინსტიტუტის, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების სამეცნიერო საბჭოების სხდომებზე.

დადგენილება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლებაში“.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი ო . ქ ი ნ ქ ლ ა ძ ე

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსა
და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლექ-
ტივის

რ ე რ გ ე ნ ი დ ე ბ ა

1976 წლის 25 ნოემბერი

რესპუბლიკის სანატორიული ტიპის სასწავლო დაწესებულებებში
სამკურნალო-პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა გაუმჯობესების შესა-
ხებ

რესპუბლიკაში ფუნქციონირებს ტუბერკულოზის არააქტიური
ფორმით დაავადებულ ბავშვთა 5 სანატორიული სკოლა-ინტერნატი
და 2 სატყეო-სანატორიული სკოლა, წულუკიძის რაიონის გორდის
(დირექტორი გ. გედენიძე), გეგეჭკორის რაიონის სალხინოს (დირექ-
ტორი თ. ხუჭუა), წალენჯიხის (დირექტორი ვ. ჩიქობავა), ხაშურის
რაიონის ტაშისკარის (დირექტორი ნ. გრიგალაშვილი), ბორჯომის
რაიონის ახალდაბის (დირექტორი თ. სირაძე) სანატორიულ სკოლა-
ინტერნატებსა და ქობულეთისა და ბორჯომის რაიონის პატარა ცემის
(დირექტორები გ. კვაჭაძე, შ. ტაბატაძე) სატყეო სანატორიულ სკო-
ლებში ყოველწლიურად სწავლეებისაგან მოუწყვეტლად ჯანმრთელო-
ბას იკაუებს 3000-მდე მოსწავლე.

სანატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სატყეო სკოლების
დიდი უმრავლესობა მოთავსებულია ტიპური პროექტებით აგებულ
შენობათა კომპლექსებში რაც ბავშვთა სწავლა-აღზრდისა და მკურ-
ნალობის სანიმუშო პირობების შექმნის შესაძლებლობას იძლევა.
უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში განათლების სამინისტროში დამა-
ტებითი ღონისძიებები განახორციელა ამ ტიპის სასწავლო დაწესე-
ბულებებში, როგორც სასწავლო-აღზრდელობითი მუშაობისა და

სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების, ისე მათი მატერიალური ბაზის გამტკიცების მიზნით. მიღებული ზომების შედეგად სანატორიულ სკოლა-ინტერნატესა და სატყეო სკოლებში მნიშვნელოვნად ამაღლდა სწავლებისა და სამკურნალო-გაჯანსაღებებელ მუშაობის ხარისხი, რამაც, თავის მხრივ, ხელი შეუწყო რესპუბლიკაში საყოველთაო-სავალდებულო რეაზღიანი განაღების კანონის განხორციელებასა და ავადმყოფ ბავშვთა გაჯანსაღების საქმეს.

მიღწეული წარმატებების მიუხედავად რესპუბლიკის სანატორიულ სკოლა-ინტერნატესა და სატყეო სკოლებში ჯერ კიდევ აღგილი აქვს ნაკლოვანებებს.

არადამაკმაყოფილებელი მატერიალური ბაზა გააჩნია გორდის სანატორიულ სკოლა-ინტერნატს: მისი საძინებელი კორპუსი მოთავსებულა ორსართულიან შეგუებულ შენობაში, რომლის პირველ სართულზე სამხარეულო და სასადილოა მოთავსებული, ხოლო მეორე სართულზე გახლავებულ საწოლ ოთახებში სივიწროვეა, რაც ძალზე აძნელებს სანიტ-ჰიგიური ნორმების დაცვას. სასწავლო კორპუსში ცენტრალური გათბობის გაყვანილობას უმოკმედობის გამო, საკლასო ობ.ახეში ზამთრობით არ ხერხდება მუღმევი ტემპერატურის დაცვა და იქმნება აღსაზრდელთა გაციებისა და დაავადების აშკარა საფრთხე. შეცვლასა და განახლებას საჭიროებს არსებული დგამ-ავეჯი.

ექსპლ ოატაციაში გადაცემიდან ერთი წლის შემდეგ, მწყობრიდან გამოვიდა ქობულეთის სატყეო სანატორიული სკოლის სპორტული დარბაზის იატაკი და უკვე ორი წელია არ ხერხდება დარბაზში სამკურნალო ფიზკულტურის გაკვეთილების ჩატარება.

პატარა ცემის სატყეო სკოლა-სანატორიუმის პედაგოგებისა და მოსამსახურე პერსონალის შრომით საქმიანობაზე უარყოფითა გავლენას ახდენს მეტად ცუდი საყოფაცხოვრებო პირობები. მათი საცხოვრებელი სახლების დიდი უმრავლესობა მაღლიანად ამორტიზებულია და შეცვლას საჭიროებს.

ჯერ კიდევ ნაკლები ყურადღება ექცევა ავადმყოფი ბავშვებით სანატორიული სკოლა-ინტერნატების დაკომპლექტების საქმეს.

1976 წლის I ნოემბრის მონაცემებით, გორდის სკოლა-ინტერნატის 200 აღსაზრდელიდან, წულუკიძის რაიონიდანაა 89, მაშინ, როდესაც ტუბერკულოზის რესპუბლიკური სამეციერო-კვლევითი ინსტიტუტის მონაცემებით ამ რაიონში აღრიცხულია ტუბერკულოზის

არაქტიური ფორმით დაავადებული 42 მოზარდი. ამავე პერიოდში სათვის, სალხინოს სკოლა-ინტერნატში ჩარიცხულ 250 აღსაზრდელთან, 163 სოფ. სალხინოს მკვიდრია. მთელს გეგეჭკორის რაიონში ერთტუბდისპანსერის მიერ აღრიცხვაზე აყვანილია 28 მოზარდი. ახლომდებარე რაიონებიდან კი, სადაც ტუბინსტიტუტის მონაცემებით აღრიცხვაზე იმყოფება ათობით სუსტი ჯანმრთელობის მქონე მოსწავლე, ამ დაწესებულებებში ჩარიცხულია მხოლოდ ერთ-ერთი აღსაზრდელი.

1975-1976 და 1976-1977 სასწავლო წლების განმავლობაში თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის, სიღნაღის, გარდაბნის, ცაგერის, ადიგენის, ხობის, მცხეთის, საგარეჯოს, ცხაკაისა და დუშეთის რაიონების განათლების განყოფილებებმა, ვერ შექლეს უზრუნველყოთ სუსტი ჯანმრთელობის მქონე მოსწავლეთა სანატორიუმებში გაგზავნა და განათლების სამინისტროს უკან დაუბრუნეს ქობულეთისა და პატარა ცემის სკოლა-სანატორიუმების აუთვისებელ საგზურები მიუხედავად იმისა, რომ აღსაზრდელთა შესაბამისი კონტინგენტი არცთუ მცირერიცხოვანი იყო.

აღნიშნული ფაქტები ნათლად მიუთითებენ, რომ მთელი რიგი ქალაქებისა და რაიონების განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები ჯერ კიდევ ფორმალურად ეკიდებიან ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა როგორც ღრმა სამედიცინო შემოწმებისა და სუსტი ჯანმრთელობის ბავშვებისათვის ადგილებზე სამკურნალო-პროფილაქტიკური ღონისძიებების ჩატარების, ისე მათ სანატორიულ სკოლა-ინტერნატებში გაგზავნის საქმეს. ამგვარი დამოკიდებულების შედეგად სანატორიული სკოლა-ინტერნატები, განსაკუთრებით კი ქობულეთისა და პატარა ცემის სატყეო სკოლები, ვერ ასრულებენ კონტინგენტის გეგმებს.

კონტინგენტის გეგმის შეუსრულებლობის მიზეზების გარკვევისას მხედველობაშია მისაღებია ისიც, რომ მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობისა და სამკურნალო-პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით, ამ ბოლო წლებში, რესპუბლიკაში მკვეთრად იკლო ტუბერკულოზურ დაავადებათა შემთხვევებმა. ეს უკანასკნელი გარემოება კი აუცილებელს ხდის ამჟამად არსებული ტუბერკულოზური სანატორიული სკოლა-ინტერნატების მოქმედი ქსელი ვადასინჯვასა და მათ ბაზაზე სხვა დაავადებების მქონე ბავშვთა

სასწავლო-გამაჯანსაღებელი დაწესებულებების გახსნის შესახებ ღონისძიებით დადგენას.

სეროიზული ნაკლოვანებებია სანატორიულ დაწესებულებებში ბავშვთა სამედიცინო მომსახურების მხრივ, რაიონის ჯანდაცვის დაცვის განყოფილებებს სათანადო ზედამხედველობა ან აქვთ დაწესებული სახატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სანატორიული სატყეო სკოლების სამედიცინო ბუფონალის მუშაობაზე. ნაშთისა და სოფლის რაიონების ტუადისაბნსერეი თავიანთ დანძარებას ტაშისკარისა და ახლდაის სახატორიული სკოლა-ინტერნატებისადმი ძოლოდ ბავშვთა კონტინგენტის შესარჩევ კომისიეაში მონაწილეობით შემოფარგლავენ. არ ეზბაოეიან მათ მკუთხალოის სწორ ორგანიზაციაში, ბავშვთა ღრძა გამოკვლევეის, აცრეის, სნვადასხვა სახის ახალიზების ჩატარებაში. ამ ძირივ განსაკუთრებით უყურადღებოდ არის მიტოვებული ბორჯომის რაიონში მდებარე პატარა ცემის სანატორიული სატყეო სკოლა. სახატორიულ სკოლა-ინტერნატებსა და სანატორიულ სატყეო სკოლებში საქურხალო-პროფილაქტიკური ღონისძიების ეფექტურობაზე უარყოფით გავლენას ახდენს ისიც, რომ თითქმის არც ეოსი ეს დაწესებულება სოულად არ არის დაკომპლექტებული კვალიფიციური სამედიცინო კადრებით. ახლდაის სკოლა-ინტერნატში სამი ექმის ნაცვლად მუშაობს ერთი, პატარა ცემში კბ სეოთოდ არა ჰყავთ ექმის, კაკახტურია ექმის საშტატო ეოთეული ქოიულეთის სატყეო სკოლაშიც.

სამედიცინო ზედამხედველობის შესუსტებასთან ერთად, სანატორიულ სკოლა-ინტერნატებში უხეშად ირღვევა ბავშვთა მიღება-ჩარიცხვის წესები. მაგალითად, გასულ სასწავლო წელს ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა, კონტინგენტის გეგმის შესრულების მიზნით, ინტერნატში ჩაიოიცხა სახლიდან მოსიარულე 19 აღსაზრდელი. ანალოგიური ფაქტები აღინიშნა ახლდაბაშიც.

გადსინჯვას საჭიროებს აგრეთვე სანატორიულ სკოლა-ინტერნატებსა და სანატორიულ სატყეო სკოლებში გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებისათვის ყველაზე საუკეთესო-ზამთრისა და საგაზაფხულო არადღევეის დროს აღსაზრდელთა სახლში დათხოვნის პრაქტიკა. დაუშვებელია აგრეთვე ზაფხულოდით ამ დაწესებულებათა იაზაზე ჯანსაღ ბავშვთათვის პიონერული და სპორტული ბანაკების მოწყობაც.

ადგილობრივი საჯარო ორგანიზაციები არარეგულარულად ამარაგებენ სანატორიულ დაწესებულებებს ახალი რძით, ხლით, ბოსტნეულით. მაგალითად, მიმდინარე სასწავლო წლის დასაწყისიდან ნოემბრამდე წალენჯიხის რაიკავშირს სანატორიული სკოლა-ინტერნატისათვის არ მოუწოდებიათ კვერცხი, ფრინველის ხორცი, კომპოსტი. ასეთი მდგომარეობა მკვეთრად აუარესებს კერძების ხარისხსა და, რაც მთავარია, შეუძლებელს ხდის მენიუს მონაცვლეობასა და მის გამრავლფეროვნებას.

რესპუბლიკის სანატორიული ტიპის სასწავლო დაწესებულებებში სამკურნალო-პროფილაქტიკური ღონისძიებების გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროების კოლეგიები ადგენენ:

1. სანატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სანატორიული სატყეო სკოლების დირექტორებმა:

—ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად სანატორიულ დაწესებულებებში სამკურნალო-პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა შემდგომი გაუმჯობესებისათვის სისტემატური კონტროლი დააწესონ საშედიცინო პერსონალის მუშაობაზე და უზრუნველყონ დებულებით გათვალისწინებული ყველა სამკურნალო პირობედურის შესრულება;

—მკაცრად დაიცვან სანატორიულ დაწესებულებებში აღსაზრდელთა მიღება-ჩარიცხვის დებულებით გათვალისწინებული წესები გადაჭრით აღკვეთონ ამ საქმეში ჯერ კიდევ არსებულ დარღვევები;

—მიიღონ ზომები სანატორიული დაწესებულებების ასორტიმენტით გათვალისწინებულ პროდუქტებით უზრუნველყოფისა და აღსაზრდელთა კვების ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის. მიაღწიონ, რომ თითოეული აღსაზრდელი ზუსტად დებულდამდს დღიური ნორმით განსაზღვრულ ულუფას.

2. რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილებათა გამგებმა:

—გადამჭირელი ზომები მიიღონ ტუბერკულოზის არააქტიური ფორმით დაავადებულ ბავშვთა გამოვლინების, აღრიცხვისა და სანატორიულ დაწესებულებებში მათი გეგმაზომიერი ჩარიცხვისთვის;

—სასწავლო წლის ყოველი მეოთხედის დაწყებამდე ერაი თვით ადრე სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს წარმოდგინონ განცხადები ქობულეთისა და პატარა ცემის სატყეო-

სანატორიულ სკოლებში ჩასარიცხ ბავშვებზე (ასაკის, სწავლების ენისა და კლასების ჩვენებით).

3. ბორჯომის, ქობულეთის, წულუკიძის, გეგეჭკორის, ხაშურისა და წალენჯიხის რაიონების ჯანმრავლობის დაცვის განყოფილებათა გამგეებმა დააწესონ კონტროლი და საჭირო დახმარება გაუწიონ მათს სამოქმედო ტერიტორიაზე მდებარე სანატორიულ სკოლა-ინტერნატებისა და სანატორიულ სატყეო სკოლებს სამკურნალო-პროფილაქტიკური ღონისძიებების სწორი ორგანიზაციის საქმეში.

4. კატეგორიულად აიკრძალოს ზაფხულის არდადეგების დროს ტუბერკულოზური სანატორიული სკოლა ინტერნატების ბაზაზე ჯანმრთელი ბავშვებისათვის პიონერული და სპორტული ბანაკების მოწყობა. ზემოხსენებულის შესახებ ეცნობის საქართველოს სსრ პროფსაბჭოს.

5. დაევალოს ტუბერკულოზის რესპუბლიკურ სამეცნიერო კვლევით ინსტიტუტს, გაუწიოს სისტემატური კონსულტაციები და აღმოუჩინოს პრაქტიკული დახმარება სანატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სატყეო სკოლების სამედიცინო პერსონალს ბავშვთა მკურნალობის საქმეში.

6. ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დედათა და ბავშვთა სამკურნალო პროფილაქტიკური დახმარებისა და განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოებმა (ტ. შარაშიძე, თ. ნიკოლაიშვილი):

— დააზუსტონ რესპუბლიკაში სხვადასხვა დაავადებათა მქონე ბავშვთა კონტინგენტი და 1977 წლის 1 აპრილისათვის წარმოადგინონ წინადადებები ერთ-ერთი ტუბერკულოზური სანატორიული სკოლა-ინტერნატის სხვა ტიპის სანატორიულ სკოლა-ინტერნატად გადაკეთების შესახებ.

— მიმდინარე წლის 25 დეკემბრამდე შეისწავლონ სანატორიული სატყეო სკოლებისა და სანატორიული სკოლა-ინტერნატების ბაზაზე ზამთრის, საგაზაფხულო და საზაფხულო არდადეგების დროს ტუბერკულოზის არააქტიური ფორმით დაავადებულ ბავშვთათვის გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების გახანგრძლივების შესაძლებლობის საკითხი და წარმოადგინონ შესაბამისი წინადადებები.

7. ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს კადრებისა და სასწავლო დაწესებულებების სამმართველომ (ზ. ჩიქოვანი) მიიღოს საჭირო

ზომები რესპუბლიკის სანატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სანატორიული სატყეო სკოლების კალიფიციური სამედიცინო კადრებისა და დამკვლევებისათვის.

8. განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის სამართველომ (ნ. ნაცვლიშვილი) უახლოესი ორი თვის ვადაში შეისწავლოს სანატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სატყეო სკოლების მატერიალური ბაზის მდგომარეობა და მიიღოს ზომები ამ დაწესებულებებში სარემონტო სამუშაოების ჩატარებისათვის.

9. განათლების სამინისტროს მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (გ. კვიციანი) წარმოადგენილი განაცხადების მიხედვით, უზრუნველყოს სანატორიული ტიპის სასწავლო დაწესებულებები რბილი და მკვრივი ინვენტარით, სასწავლო ნივთებით, დიდაქტიკური თვალსაჩინოებით, ხელსაწყო-იარაღებითა და სწავლების ტექნიკური საშუალებებით.

10. აღიძრას შეამდგომლობა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს წინაშე რესპუბლიკის სანატორიული სკოლა-ინტერნატებისა და სატყეო სკოლებისათვის მე-10 ხუთწლედში 7 ავტობუსის გამოყოფის შესახებ.

11. ეთხოვოს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსა და ცეკავშირს, საჭირო ღონისძიებანი განახორციელონ, რათა ადგილობრივმა სავაჭრო ორგანიზაციებმა შეუფერხებლად მოამარაგონ სანატორიული სასწავლო დაწესებულებები ასორტიმენტით გათვალისწინებული კვების პროდუქტებით.

12. აღნიშნული დადგენილების შესრულებაზე კონტროლი დააწესონ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დედათა და ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დახმარებისა და განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოებმა.

საქართველოს სსრ განათლების
მ ი ნ ი ს ტ რ ი
ო. კინქლაძე

საქართველოს სსრ
ჯანმრთელობის დაცვის
მ ი ნ ი ს ტ რ ი
ი. ზედგენიძე

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს
ალკე ცენტრალური კომიტეტის ბიუროსა და საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1976 წლის
25 ნოემბრის ერთობლივი

დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

№ 24/წ

სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგან-
მანათლებლო დონის ამაღლებისათვის—„ყოველ ახალგაზრდა
მშრომელს საშუალო განათლება“—პროფკავშირული, კომკავშირული
ორგანიზაციებისა და სახალხო განათლების ორგანოების მუშაობის
დათვადიერების ჩატარების შესახებ

საქართველოს პროფსაბჭოს სამდივნოს, საკავშირო ალკე ცენტ-
რალური კომიტეტის სამდივნოს, სსრკ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1976 წლის 14 ოქტომბრის № 23/14—88/24 ერთობლივი
დადგენილების შესაბამისად, სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილების
შესრულებიდან მშრომელთა ზოგადსაგანმანათლებლო დონის შემდგომი
ამაღლების პროგრამის განხორციელებაში პროფკავშირული, კომკავ-
შირული ორგანიზაციებისა და განათლების ორგანოების მუშაობის
აქტიუზაციის მიზნით, აგრეთვე საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი
საშუალო სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი
სრულყოფისათვის,—საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმი, საქარ-
თველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტის ბიურო, საქართველოს სსრ
განათლების სამინისტროს კოლეგია

ა დ გ ე ნ ე ნ :

1976—1980 წლებში ჩატარდეს სახალხო მეურნეობაში დასაქ-
მებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო დონის ამაღლებისა-

თვის—„ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს საშუალო განათლება პროფკავშირულ, კომკავშირულ და განათლების ორგანოების მეშვეობის დათვალ იერება.“

ეროვნული
განათლების
მინისტროს

2. დამტკიცდეს დათვალ იერების ჩატარების დებულება (დანართი № 1) და საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა (დანართი № 2).

3. დაევალოს საქართველოს სსრ პროფკავშირების საოლქო, საქალაქო, რაიონულ ორგანოებს, კომკავშირის საოლქო, საქალაქო, რაიონულ კომიტეტებს, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სახალხო განათლების სამხრეთ ოსეთის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ ორგანოებს, უზრუნველყონ წარმოება-დაწესებულებების, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, სამშენებლო ორგანიზაციების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, პროფკავშირული კომკავშირული ორგანიზაციებისა და სამეურნეო ხელმძღვანელების, სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი საშუალო სკოლების აქტიური მონაწილეობა დათვალ იერებაში.

4. პროფკავშირების საბჭოებმა და კომიტეტებმა, კომკავშირის კომიტეტებმა, სახალხო განათლების ორგანოებმა დათვალ იერების პერიოდში მოაწიონ კოლექტივებში და მშრომელთა საცხოვრებელ ადგილებში კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებათა ფართო პროპაგანდა სახალხო განათლების საკითხებზე, გამოუმუშაონ ახალგაზრდებს მისწრაფება ცოდნის დაუფლებისადმი, კულტურული დონის ამაღლებისადმი, მიაღწიონ იმას, რომ დაწესებულებებში, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში შემუშავებული იყოს მომუშავე ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო დონის ამაღლების პერსპექტიული გეგმები, ფართოდ იქნეს გამოყენებული მორალური და მატერიალური სტიმულირება იმ ახალგაზრდა მშრომელებისათვის, ვინც წარმატებით ათავსებს მუშაობას სწავლასთან.

5. დადგინდეს, რომ დათვალ იერების შედეგები რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ შეჯამდეს ყოველი წლის დეკემბერში. პროფკავშირული, კომკავშირული, საოლქო, საქალაქო და რაიონული ორგანიზაციების, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროების, განათლების საოლქო, საქალაქო და რაიონული ორგანოების მიერ წარმოდგენილი მასალების საფუძველზე.

6. დათვალ იერებაში გამარჯვებულთა დასაჯილდოებლად დაწესებულია 3 ვარდამავალი წითელი ღირსი, 20 ვიშნელი, საქართველოს ალკატრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს პროფსაბჭოს დიპლომები.

7. პროფკავშირული და კომკავშირული ჟურნალ-გაზეთების — „სახალხო განათლების“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“ და „მელოდიის“ გრუზიის“, რადიოსა და ტელევიზიის ახალგაზრდულ განყოფილება რედაქციებმა პროპაგანდა გაუწიონ დათვალეობას, სტუდენტურად და ღრმად გააშუქონ მოწინავე პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციების, სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლების მუშაობის გამოცდილება მომუშავე ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის დონის ამაღლების საქმეში, მკაფიოდ და დამაჯერებლად უჩვენონ საშუალო განათლების მიღების პოლიტიკური, ეკონომიური და სოციალური მნიშვნელობა.

საქართველოს პროფსაბჭოს
თავმჯდომარე
ო. მოსაშვილი

საქართველოს ალკკ
ცკ-ის პირველი
მდივანი **ჟ. შარტავა**

საქართველოს
სსრ განათლების
მინისტრი
ო. ქინქაძე

დ ა ნ ა რ თ ი № 1

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1976 წლის 25 ნოემბრის ერთობლივი
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ი ს ა

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო დონის ამაღლებისათვის—„ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს საშუალო განათლება“—პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციების, სახალხო განათლების ორგანოების მუშაობის დათვალეირების ჩატარების შესახებ

პროფკავშირული, კომკავშირული და სახალხო განათლების ორგანოების მუშაობის დათვალეირება სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო დონის ამაღლებისათვის—„ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს—საშუალო განათლება“ — ტარდება საკავშირო პროფსაბჭოს, საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის და სსრკ განათლების სამინისტროს მიერ 1976 წლიდან 1980 წლამდე.

დათვალეირებაში მონაწილეობენ ყველა წარმოების, ტრანსპორტის, მშენებლობის, კავშირგაბმულობის, მომსახურების სფეროს, დაწესებულების, კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციები, სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები, პროფკავშირის საოლქო საბჭოები და კომიტეტები, სამინისტროები და უწყებები, სახალხო განათლების რაიონული, საქალაქო, საოლქო განყოფილებები, ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები.

სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაკომპლექტების გეგმების შესრულება, დასწრების უზრუნველყოფა და მოსწავლეთა კონტინგენტის მაქსიმალურად შენარჩუნება;

ახალგაზრდებს შორის ცოდნის პრობაგანდის გაძლიერება, ახალგაზრდა მშრომელთა წარმოებისაგან მოუწყვეტლად სწავლებაში ჩაბმისათვის საზოგადოებრიობის და სახალხო განათლების ორგანოების ერთობლივი მუშაობის ფორმების და მეთოდების სრულყოფა.

სალამოს (ცვლიანი) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში იდეურ-პოლიტიკური, შრომითი და ზნეობრივი აღზრდის მთლიანობის უზრუნველყოფის მიზნით სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესება, მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხის ამაღლება;

სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ქსელის, აგრეთვე ფორმების და მეცადინეობის რეეიმების შემდგომი განვითარება, რომლებიც შრომის პირობების გათვალისწინებით უზრუნველყოფენ სხვადასხვა კატეგორიის მომუშავე ახალგაზრდობისა და პროტექტიკული სასწავლებლების მოსწავლეების მოთხოვნილებებს ზოგადსაგანმანათლებლო დონის ამაღლებაში;

წარმოებაში და ყოფა-ცხოვრებაში საკურო პირობების შექმნა მომუშავე ახალგაზრდობის მიერ საშუალო განათლების დასრულების სათვის, მოსწავლეებზე კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შედეგებით სარგებლობაზე კონტროლი.

სალამოს (ცვლიანი) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების შრომითი კოლექტივების განმტკიცება. საინჟინერო-ტექნიკური მუშაკების, უმაღლეს სასწავლებლების სტუდენტების, ქალაქისა და სოფლის ინტელიგენციის სალამოს სკოლების მოსწავლეებზე შეფობის განვითარება.

სალამოს (ცვლიანი) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიური კადრების იდეური და სამეცნიერო-მეთოდური დონის ამაღლება, ამ მუშაობაში მეცნიერების. საინჟინერო-ტექნიკური მუშაკების სამეურნეო ხელმძღვანელების მიზიდვა;

წარმოებებში, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში კვლევითი ამაღლების არსებული სისტემის მიზანშეწონილი შეხამება მოსწავლეთა ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადებასთან;

სალამოს (ცვლიანი) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სასწავლებლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცება, კაბინეტ-ლაბორატორიების თანამედროვე მოწყობილობით აღჭურვა, სკოლების სწავლების მეთოდური ნეტურ სისტემაზე გადაყვანის უზრუნველყოფა.

დათვალეირების ხელმძღვანელობა

დათვალეირების ხელმძღვანელობას ახორციელებენ:

რესპუბლიკური პროფსაბჭო, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო.

დათვალეირების ჩატარებისათვის პრაქტიკულ მუშაობას ხელმძღვანელობს საორგანიზაციო კომიტეტი, ადგილებზე კი—საოლქო, საქალაქო, რაიონული, საორგანიზაციო კომიტეტი და წარმოება-დაწესებულებებში შექმნილი საორგანიზაციო კომიტეტები.

დარგობრივი პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტებთან სამინისტროებისა და უწყებების წარმომადგენელთა მონაწილეობით დარგის მასშტაბებით ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადების ორგანიზაციის კოორდინირებისა და საწარმოებზე, აგრეთვე კოლმეურნეობებსა და ორგანოებზე დახმარების გასაწევად შეიძლება შეიქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი.

საორგანიზაციო კომიტეტები გამოიმუშავენ და ახორციელებენ კონკრეტულ ღონისძიებებს დათვალეირების ჩატარებისათვის, ისმენენ სთანადო პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციების სახალხო განათლების ორგანოების, სკოლების ცნობების დათვალეირების მსვლელობის შესახებ, სწავლობენ მათი მუშაობის საუკეთესო გამოცდილებას ახალგაზრდა მუშების, კოლმეურნეების, მოსამსახურეების სალამოსა და დაუსწრებელ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ჩაბმის საქმეში.

დათვალეირების შედეგების შეჯამება

დათვალეირების შედეგები ჯამდება ყოველწლიურად: წარმოებებში, დაწესებულებებში, კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებში—სექტემბერ-ოქტომბერში; რაიონებში, ქალაქებში, ავტონომიურ ოლქსა და ასს რესპუბლიკებში—ნოემბერში, საქ. სს რესპუბლიკაში—დეკემბერში.

რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტი აჯამებს დათვალიერების შედეგებს, იხილავს წინადადებებს წარმოებების, დაწესებულებების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, სალამთს (ცულანო) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების საუკეთესო კოლექტივების წახალისების შესახებ და უდგენს -საკავშირო საორგანიზაციო კომიტეტს საქართველოს* რესპუბლიკურ პროფსაბჭოს, საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებულ მასალებს დათვალიერების შედეგების შესახებ არაუგვიანეს 20 იანვრისა,

დათვალიერებაში გამარჯვებულთა დაჯილდოება

დათვალიერებაში დაჯილდოებული პროფკავშირული ორგანიზაციების, კომკავშირის რაიონული, საოლქო, საქალაქო კომიტეტების, განათლების რაიონული საქალაქო და საოლქო ორგანოებისათვის ასრ განათლების სამინისტროებისათვის დაწესებულა საქართველოს პროფსაბჭოს, საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 3 გარდამავალი წითელი დროშა.

საორგანიზაციო კომიტეტი გარდამავალ წითელ დროშებს ანიჭებს ყოველწლიურად, დათვალიერების საბოლოო შედეგების დაჯამების შემდეგ თუ წითელი დროშა გამარჯვებულმა მოიპოვა არანაკლებ 3-ჯერ, დროშა მათ გადაეცემათ მუდმივ შესანახად.

დათვალიერებაში გამარჯვებული საწარმოების, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, სამშენებლო ორგანიზაციების, კოლმეურნეობების და საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივებისათვის დაწესებულა საქართველოს პროფსაბჭოს, საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ვიშპელები და დიპლომები. საწარმოების, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, სამშენებლო ორგანიზაციების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივები, რომლებიც მიაღწევნ საუკეთესო შედეგებს დათვალიერებაში, ყოველწლიურად ჯილდოვდებიან დიპლომებით,* დათვალიერების შედეგების საბოლოო დაჯამებისას გამარჯვებულებს გადაეცემათ საქართველოს პროფსაბჭოს, საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ვიშპელები.

სალამოს (ცვლიანი) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსათვის, რომლებმაც მიაღწიეს საუკეთესო მაჩვენებლებს დათვალენ რეზიუმეში, დაწესებულა საქართველოს პროფსაბჭოს, საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დიპლომები, რომელთაც საორგანიზაციო კომიტეტი ყოველწლიურად აჯილდოებს გამარჯვებულებს.

პროფკავშირული და კომკავშირული აქტივისტები, სამეურნეო ხელმძღვანელები, სახალხო განათლების ორგანოების მუშაკები, მასწავლებლები, რომლებიც თავს გამოიჩინენ დათვალეირების მსვლელობის დროს, აჯილდოვდებიან საქართველოს პროფსაბჭოს, საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნებით.

დათვალეირებაში გამარჯვებულნი—წარმოებები, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, მშენებლობის, მომსახურების სფეროს, დაწესებულებების, კოლმეურნეობების და საბჭოთა მეურნეობის კოლექტივები, პროფკავშირების კომიტეტები, სამინისტროები და უწყებები—ყოველწლიურად აჯილდოვდებიან საკავშირო პროფსაბჭოს, საკავშირო ალკე ცენტრალური კომიტეტის, სსრკ განათლების სამინისტროს დიპლომებით.

დათვალეირებაში გამარჯვებულნი—სალამოს (ცვლიანი) საშუალო და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები ყოველწლიურად აჯილდოვდებიან საკავშირო პროფსაბჭოს, საკავშირო ალკე ცენტრალური კომიტეტის, სსრკ განათლების სამინისტროს დიპლომებით, დათვალეირების ხუცი წლის შედეგების შეჯამების დროს სკოლების კოლექტივები, რომლებმაც მიაღწიეს ყველაზე მაღალ შედეგებს ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადებაში და დათვალეირების მსვლელობაში დაჯილდოებულნი იქნებიან დიპლომით, აჯილდოვდებიან სასწავლო მოწყობილობის კომპლექტებით ღირებულებით 1000 მანეთი თითოეული.

პროფკავშირული და კომკავშირული აქტივისტები, სამეურნეო ხელმძღვანელები, სახალხო განათლების ორგანოების მუშაკები; მასწავლებლები, რომლებმაც გამოიჩინეს თავი დათვალეირებაში, სათანადო პროფკავშირული, კომკავშირული, სახალხო განათლების ორ-

განოების წარდგინებით ჯილდოვებთან დადგენილი წესით საკავშირო პროფსაბჭოს საპატიო სიგელით, სამკერდე ნიშნით—„პროფკავშირებში აქტიური მუშაობისათვის“ საკავშირო ალკე ცენტრალურმა კომიტეტის საპატიო სიგელით, სამკერდე ნიშნით—„კომკავშირში აქტიური მუშაობისათვის“, სსრკ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელით სამკერდე ნიშნით—„სსრკ სახალხო განათლების წარჩინებული“.

დ ა ნ ა წ რ თ ი № 2

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის,
საქართველოს ალკვ ცენტრალური
კომიტეტის ბიუროსა და საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1976 წლის 25 ნოემბრის ერთობლივი
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ი ს ა

სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო დონის ამაღლებასათვის—ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს საშუალო განათლება—პროფკავშირული კომკავშირული ორგანიზაციებისა და სახალხო განათლების ორგანიზაციების მუშაობის დათვალიერების ჩატარების შესახებ

საორგანიზაციო კომიტეტი

1. ზ. კვაჭაძე—პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს მდივანი, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე;
2. გ. ფაჩუაშვილი—საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე;
3. უ.შ. ობოლაძე—საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე.

საორგანიზაციო კომიტეტის წევრები

1. დ. იოსელიანი—განათლების, უმაღლესი სკოლებსა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე;
2. გ. გუჯეჯიანი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს უფროსი;
3. რ. ღარიბაშვილი—საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე;

4. ს. ხოშტარია—საქართველოს პროფსაბჭოს კულტმასობრივი მუშაობის განყოფილების გამგე;

5. ვ. სიმონიშვილი—გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციის სასკოლო განყოფილების გამგე;

6. ა. არჩვაძე—ქ. თბილისის რესპუბლიკური დაუსწრებელი საშუალო სკოლის დირექტორი;

7. ე. ჩიჩუა—ქ. თბილისის № 28 საღამოს საშუალო სკოლის დირექტორი;

8. მ. ბურჭულაძე—ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის საღამოს სკოლების სექციის გამგე;

9. ნ. ოქროპირიძე—საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის კულტურისა და განათლების განყოფილების გამგე;

10. თ. დადუნაშვილი—საქართველოს სსრ ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს კულტურის განყოფილების უფროსი;

11. ვ. ზაალიშვილი—ქ. თბილისის საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მეთოდისტთა ჯგუფის ხელმძღვანელი;

12. შ. ლომიძე—დიმიტროვის სახელობის ქარხნის პროფკავშირის კომიტეტის თავმჯდომარე.

СОВМЕСТНОЕ ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ГРУЗИНСКОГО РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФ-
СОЮЗОВ, БЮРО ЦК ВЛКСМ ГРУЗИИ

И

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР

№ 24/5

от 25/XI 1976 г.

г. Тбилиси

**О проведении смотра работы профсоюзных, комсомольских
организации, органов народного образования по повыше-
нию общеобразовательного уровня молодежи, занятой в
народном хозяйстве,— „Каждому молодому труженику—
среднее образование“**

Согласно постановлению Секретариата ВЦСПС, Се-
кретариата ЦК ВЛКСМ, Коллегии Министерства просве-
щения СССР от 14 октября 1976 года Э 23 (С—88) 24,
в целях активизации работы профсоюзных и комсомоль-
ских организации, органов народного образования по
осуществлению намеченной XXV съездом КПСС прог-
раммы дальнейшего повышения общеобразовательного
уровня трудящихся, а также улучшения работы вечер-
них (сменных) и заочных средних школ, Президиум
Совпрофа Грузии, Бюро ЦК ВЛКСМ Грузии, коллегия
Министерства просвещения Грузинской ССР

П о с т а н о в л я ю т:

1. Провести в 1976—1980 годах смотр работы проф-
союзных, комсомольских организации, органов народного
образования по повышению общеобразовательного уровня

молодежи, занятой в народном хозяйстве, — „Каждому молодому труженику — среднее образование“.

2. Утвердить Положение о смотре (приложение № 1) и состав Оргкомитета по его проведению (приложение № 2).

3. Областным, городским и районным органам профсоюзов, Грузинской ССР, обкомам, горкомам и районам ЛКСМ Грузии, Министерством просвещения Абхазской и Аджарской АССР. Заведующим Юго-Осетинским областным, городскими и районными отделами народного образования — обеспечить активное участие в смотре профсоюзных, комсомольских организаций и хозяйственных руководителей предприятий промышленности, транспорта, строительства, связи, сферы обслуживания, учреждений, колхозов и совхозов, коллективов вечерних (сменных) и заочных средних школ.

4. Советам и комитетам профсоюзов, комитетам комсомола, органам народного образования в период смотра организовать в коллективах и по месту жительства трудящихся широкую пропаганду решений Коммунистической партии и Советского правительства по вопросам народного образования, настойчиво формировать у молодежи стремление к овладению знаниями, культурному росту; добиться, чтобы на предприятиях, в колхозах и совхозах были разработаны перспективные планы повышения общеобразовательного уровня работающей молодежи, шире применять моральные и материальные стимулы для поощрения молодых тружеников, успешно сочетающих работу с учебой.

5. Установить, что итоги смотра подводятся Республиканским Оргкомитетом ежегодно в декабре, на основе материалов, представленных советами профсоюзов, обкомами, горкомами, райкомами комсомола, Министерствами просвещения Абхазской и Аджарской АССР, Юго-Осетинским областным, городскими и районными отделами народного образования.

6. Для присуждения победителям смотра учреждаются три переходящих Красных знамени, 20 вымпелов, дипломы ЦК ЛКСМ Грузии, Министерства просвещения Грузинской ССР и Совпрофа Грузии.

7. Редакциям профсоюзных и комсомольских газет и журналов, газет „Сахалхо ганатлеба“, „Ахалгазрда коммунисти“ и „Молодежь Грузии“, молодежным редакциям радио и телевидения широко пропагандировать смотр, систематически и глубоко раскрывать лучший опыт работы профсоюзных, комсомольских организаций, органов народного образования и школ по повышению общеобразовательного уровня молодежи, занятой в народном хозяйстве, ярко и убедительно показывать политическую, экономическую и социальную важность получения молодежью среднего образования

Председатель Совпрофа Грузии Т. МОСАШВИЛИ	Первый секретарь ЦК ЛКСМ Грузии Ж. ШАРТАВА	Министр просвещения Грузинской ССР О. КИНКЛАДЗЕ
---	--	--

Приложение № 1
к постановлению Президиума Грузинского
республиканского Совета профсоюзов,
Бюро ЦК ЛКСМ Грузии, Коллегии
Министерства просвещения ГССР
от 25/X-1976 г.

П О Л О Ж Е Н И Е

смотр работы профсоюзных, комсомольских организаций, органов народного образования по повышению общеобразовательного уровня молодежи, занятой в народном хозяйстве,— „Каждому молодому труженику— среднее образование“

Смотр работы профсоюзных, комсомольских организаций, органов народного образования по повышению общеобразовательного уровня молодежи, занятой в народном хозяйстве,— „Каждому труженику— среднее образование“ проводится ВЦСПС, ЦК ВЛКСМ и Министерством просвещения СССР в период с 1976 года по 1980 год.

В смотре участвуют все профсоюзные и комсомольские организаций предприятия промышленности, транспорта, строительства, связи, сферы обслуживания, учреждений, колхозов, совхозов, вечерние (сменные) и заочные общеобразовательные школы, областные советы и комитеты профсоюзов, министерства и ведомства, районные, городские, областные комитеты комсомола, районные, городские, областной отделы народного образования, министерства просвещения автономных республик.

ЗАДАЧИ СМОТРА

Выполнение плана комплектования вечерних (сменных) и заочных общеобразовательных школ, обеспечение посещаемости занятий и максимальное сохранение контингента учащихся;

Усиление пропаганды знаний среди молодежи, совершенствование форм и методов совместной работы общественности и органов народного образования по привлечению молодых тружеников к учебе без отрыва от производства;

Совершенствование учебно-воспитательной работы вечерних (сменных) общеобразовательных школ, направленной на обеспечение единства идеино-политического, трудового и нравственного воспитания, повышение качества знаний учащихся;

Дальнейшее развитие сети вечерних (сменных) и заочных общеобразовательных школ, а также форм и режимов занятий, обеспечивающих с учетом условий труда потребности различных категорий работающей молодежи и учащихся профессионально-технических училищ в повышении общеобразовательного уровня.

Создание на производстве и в быту необходимых условий для завершения среднего образования работающей молодежью, контроль за предоставлением учащимся льгот; установленных законодательством;

укрепление связей вечерних (сменных) общеобразовательных школ с трудовыми коллективами; развитие шефства инженерно-технических работников, студентов вузов, городской и сельской интеллигенции над учащимися вечерних школ;

Привлечение к этой работе ученых, инженерно-технических работников, хозяйственных руководителей;

Целеобразное совмещение действующей на предприятиях, в колхозах и совхозах системы повышения квалификации с организацией общеобразовательной подготовки учащихся;

Укрепление учебно-материальной базы вечерних (сменных) общеобразовательных школ, оснащение лабораторий и учебных кабинетов современным оборудованием, учебными пособиями, обеспечение перевода школ на кабинетную систему преподавания.

РУКОВОДСТВО СМОТРОМ

Руководство смотром осуществляют республиканский совет профсоюзов, ЦК ЛКСМ Грузии, Миниртество просвещения Грузинской ССР.

Практической работой по проведению смотра руководит Оргкомитет, а на местах—областные, городские, районные оргкомитеты на предприятиях и в учреждениях. При республиканском комитете профсоюзов, с участием представителей министерств и ведомств, также могут создаваться оргкомитеты для координации работы по организации общеобразовательной подготовки молодежи в масштабе отрасли и оказания помощи предприятиям, колхозам, организациям.

Оргкомитеты разрабатывают и осуществляют конкретные мероприятия по проведению смотра, заслушивают сообщения соответствующих профсоюзных, комсомольских организаций, органов народного образования, школ в ходе смотра, изучают лучший опыт их работы по вовлечению молодых рабочих, колхозников служащих в вечерние и заочные общеобразовательные школы.

ПОДВЕДЕНИЕ ИТОГОВ СМОТРА

Итоги смотра подводятся ежегодно: на предприятиях, в учреждениях, колхозах и совхозах—в сентябре-октябре; в районах, городах, в автономной области и автономных республиках—в ноябре, а в республике—в декабре. Республиканский оргкомитет подводит итоги смотра, рассматривает предложения о поощрении лучших коллективов предприятий, учреждений, совхозов, колхозов, вечерних (сменных) общеобразовательных школ,

представляет Всесоюзному Оргкомитету материалы об итогах смотра, утвержденные совместными постановлениями Президиума, совпрофа Грузии, бюро ЦК ЛКСМ Грузии и Коллегией Министерства просвещения Грузии не позднее 20-го января.

НАГРАЖДЕНИЕ ПОБЕДИТЕЛЕЙ СМОТРА

Для награждения победителей смотра-профсоюзных организаций горкомов, райкомов, обкомов комсомола, городских, районных, областных отделов народного образования—учреждается 3 переходящих Красных знамени Совпрофа Грузии, ЦК ЛКСМ Грузии, Министерства просвещения Грузинской ССР.

Переходящие Красные знамена присуждаются оргкомитетом ежегодно. При окончательном подведении итогов смотра Красные знамена вручаются победителям смотра, завоевавшим их не менее трех раз, на вечное хранение.

Для победителей смотра—коллективов предприятий промышленности, транспорта, связи, стоительных организаций, колхозов и совхозов устанавливаются вымпелы и дипломы Совпрофа Грузии, ЦК ЛКСМ Грузии, Министерства просвещения ГССР, Коллективы предприятий промышленности, транспорта, связи, строительных организаций, колхозов и совхозов, добившиеся лучших результатов в ходе смотра, ежегодно награждаются дипломами, а при окончательном подведении итогов смотра победителям вручаются вымпелы Совпрофа Грузии, ЦК ЛКСМ Грузии, Министерства просвещения ГССР.

Для награждения коллективов вечерних (сменных) средних общеобразовательных школ, добившихся лучших показателей в смотре, устанавливаются дипломы Совпрофа Грузии, ЦК ЛКСМ Грузии, Министерства просвещения ГССР, которым награждаются победители смотра Оргкомитетом ежегодно.

Профсоюзные и комсомольские активисты, хозяйственные руководители, работники органов народного образования, учителя, наиболее отличившиеся в ходе смотра, по представлению городских, районных, областных оргкомитетов награждаются Почетными грамотами Совпрофа Грузии, ЦК ЛКСМ Грузии, Министерства просвещения ГССР нагрудными значками Министерства просвещения ГССР—„Отличник просвещения ГССР“.

Победители смотра—коллективы предприятий промышленности, транспорта, связи, строительства, сферы обслуживания, учреждений, колхозов и совхозов, центральные комитеты профсоюзов, министерства и ведомства—награждаются ежегодно Дипломами ВЦСПС, ЦК ВЛКСМ, Министерства просвещения СССР.

Победители смотра—коллективы вечерних (сменных) средних и заочных общеобразовательных школ—награждаются ежегодно Дипломами ВЦСПС, ЦК ВЛКСМ, Министерства просвещения СССР. При подведении итогов смотра за пятилетие коллектива школ, добывшегося наиболее высоких результатов в общеобразовательной подготовке молодежи и награжденные в ходе смотра Дипломом, награждаются комплектами учебного оборудования на сумму 1000 рублей каждый.

Профсоюзные и комсомольские активисты, хозяйственные руководители, работники органов народного образования, учителя, наиболее отличившиеся в ходе смотра, по представлению соответствующих профсоюзных, комсомольских органов, органов народного образования награждаются в установленном порядке Почетной грамотой ВЦСПС, нагрудным знаком „За активную работу в профсоюзах“, Почетной грамотой ЦК ВЛКСМ, значком ЦК ВЛКСМ „За активную работу в комсомоле“, Почетной грамотой Министерства просвещения СССР, значком „Отличник просвещения СССР“.

Приложение № 2
К совместному постановлению Грузинского
республиканского Совета профсоюзов
Бюро ЦК ЛКСМ Грузии и Коллегия
Министерства просвещения ГССР
от 25/XI-1976 г.

О Р Г К О М И Т Е Т

по проведению смотра работы профсоюзных, комсомольских организаций и органов народного образования по повышению общеобразовательного уровня молодежи, занятой в народном хозяйстве—„Каждому молодому труженику—среднее образование“

1. З. Квачадзе—Секретарь Совпрофа Грузии, председатель Оргкомитета;
2. Н. Пачуашвили—Секретарь ЦК ЛКСМ Грузии—заместитель председателя Оргкомитета;
3. Уш. Оболадзе—Заместитель министра просвещения ГССР, заместитель председателя Оргкомитета.
Члены Оргкомитета:
4. Д. Иоселиани—председатель ЦК профсоюза работников просвещения, высшей школы и научных учреждений;
5. Г. Гуджеджиани—начальник Управления вечерних и заочных школ Минпроса Грузинской ССР.
6. Р. Гарибашвили—заведующий отделом школьной молодежи ЦК ЛКСМ Грузии;
7. С. Хоштария—Заведующий культурно-массовым отделом Совпрофа Грузии;
8. В. Симонишвили—Заведующий школьным отделом редакции газеты „Сахалхо ганатлеба“;

9. А. Арчвадзе—Директор Тбилисской републиканской заочной средней школы;

10. Э. Чичуа—Директор Тбилисской вечерней школы № 28;

11. М. Бурчуладзе—заведующая сектором вечерних школ научно-исследовательского института педагогики им. Я. Гогешвили;

12. Н. Окропиридзе—Начальник отдела культуры и просвещения Госплана ГССР;

13. О. Дадунашвили—Начальник отдела культуры ЦСУ Грузинской ССР;

14. В. Заалишвили—Руководитель группы методистов вечерних и заочных школ г. Тбилиси;

15. Ш. Ломидзе—Председатель комитета профсоюза завода им. Димитрова.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1976 წლის
24 დეკემბრის ბრძანება № 1165

სკკ XXV ყრილობის გადაწვეტილებათა შუქზე სწავლების
ხარისხის ამაღლების ღონისძიებათა შესახებ

სკკ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებებში აღნიშნულია, რომ თანამედროვე პირობებში, როცა ადამიანისათვის საჭირო ცოდნის მოცულობა მკვეთრად და სწრაფად იზრდება, უკვე შეუძლებელია მთავარი იმედი დაამყარო გარკვეული რაოდენობის ფაქტების ათვისებაზე და რომ აუცილებელია მოსწავლეებს ჩაუფერგოთ ცოდნის დამოუკიდებლად შევსების, მეცნიერული და პოლიტიკური ინფორმაციის სწრაფ ნაკადში ორიენტირების უნარი, რისთვისაც სწავლების მეთოდები უნდა შეეუსაბამოთ ცხოვრების მოზონებს.

ამ ამოცანის გადაწყვეტა დაკავშირებულია პედაგოგიურ პრაქტიკაში განმავითარებელი სწავლების საყოველთაო დამკვიდრებისა და მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასების სრულყოფასთან. ეს შესაძლებელია სასწავლო მასალის ათვისებაში მოსწავლეთა ცნობიერი ჩაბმით, მაშინ შეგნებული აქტივობის. დამოუკიდებელი კვლევისა და ძიების მყარ უნარ-ჩვევების აღზრდის, მიმდინარე და მოახლოებული შემოწმება-შეფასების, აგრეთვე გადასაყვანი და გამოსაშვები გამოცდების დროს ისეთი საკითხების დასმით, როცა წინა პლანზე წამოწეული კვთხეები—„რატომ?“, „რამ განაპირობა?“, „რით აიხსნება?“, „დაასაბუთეთ“ და ა. შ. შემდეგ, რაც მოითხოვს პროგრამული მასალის შინაარსის არა პასიურ გადმოცემას, მექანიკურ თხრობას, მოყოლას, და, მაშასადამე, მხოლოდ გარკვეული რაოდენობის ფაქტების ცოდნას, არამედ აქტიურ მსჯელობას, ანალიზს, დამოუკიდებელ ლოგიკურ აზროვნებას, ფაქტებსა და მოვლენებს შორის მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის დამყარებას.

ამის მიღწევა შესაძლებელია განმავითარებელი სწავლების პირობებში, როცა სასწავლო ამოცანის გადაწყვეტაში მოსწავლეები აქტიურად მონაწილეობენ და გაკვეთილებზე პრობლემური სიტუაციები იქმნება, რაც ამაღლებს მათ შემეცნებით აქტივობას, აცხოველებს ინტერესს შესასწავლი მასალისადმი და უზრუნველყოფს პედაგოგიური პროცესის ეფექტურობას. ამასთან დაკავშირებით აუცილებელი ხდება განმავითარებელი სწავლების მოთხოვნათა შესაბამისად ყოველი გაკვეთილისათვის თითოეული მასწავლებლის მომზადება და სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული თემებისათვის შესაბამისი კითხვების დამუშავება.

სასწავლო მუშაობით გადატვირთვასთან დაკავშირებული მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვის ინტერესებით არის შეპირობებული ფიზიკური აღზრდის მკვეთრად გაუმჯობესების აუცილებლობა, სკოლასა და სკოლის გარეთ ფიზიკური კულტურის დანერგვა, აგრეთვე დისციპლინისა და წერიგის განმტკიცება პედაგოგიურ კოლექტივებსა და მოსწავლეთა შორის.

რესპუბლიკის სკოლების დირექტორებისა და სახალხო განათლების მუშაკთა, საოლქო, საქალაქო და ზონალური თათბირების მონაწილეებმა ერთ სულოვნად დაუჭირეს მხარი სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შუქზე სწავლების ხარისხის ამაღლების უზრუნველსაყოფად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ შემუშავებულ წინადადებას.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლებისა და მეთოდისა და სახელმძღვანელოების სამმართველოებმა განმავითარებელი სწავლების მოთხოვნათა შესაბამისად, უზრუნველყონ ბილეთების დამამუშავება გადასაყვანი და გამოსაშვები გამოცდებისათვის, მათი დროულად გამოცემა და ადგილებზე დაგზავნა.

2. დაწესდეს, რომ ემზადება რა მორიგი გაკვეთილისათვის, თითოეული მასწავლებელი პროგრამით გათვალისწინებული ყოველი ცალკე თემისათვის, განმავითარებელი სწავლების მოთხოვნათა შესაბამისად, ამზადებს სულ ცოტა 10—16 ისეთი ხასიათის სავარჯიშოს, დავალებას, კითხვას, რომლებიც უზრუნველყოფენ გაკვეთილებზე პრობლემური სიტუაციის შექმნას, მომდევნო გაკვეთილებზე „სხვადასხვა კომბინაციებში“ აღქმულ ის გამეორების შესაძლებლობას და პროგრამული მასალის საფუძვლიან გააზრებას.

3. დანერგოს პრაქტიკაში მოსწავლეთა სასკოლო გამამხნეველებელი ვარჯიში ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით (დილით, გაკვეთილებს შორის, გაზრდილი შესვენებების დროს და ა.შ.) ამდღეს ფიზკულტურის გაკვეთილის როლი და ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლის პასუხისმგებლობა მოსწავლეთა შორის ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის მოწყობაში, შემოღებულ იქნეს ამ საგანში საშინაო დავალებების მიცემა ყოველდღიური ინდივიდუალური ფიზიკური წრთობის უნარ-ჩვევების გამომუშავების მიზნით, მიღებულ იქნეს ზომები სკოლებთან მარტივი ტიპის სპორტული მოედნებისა და ნაგებობების მოსაწყობად და განხორციელდეს კომპლექსური ღონისძიებები, რათა სკოლაში შეიქმნას თავისებური „ფიზკულტურული კლიმატი“.

4. სკოლების დირექტორებმა აამაღლონ მოპოზიციონერობა თავიანთი თავისა და მასწავლებლის ყოველდღიური საქმიანობისადმი, სრულყოფილი სკოლაში მეთოდური მუშაობის ფორმები და მეთოდები, გააძლიერონ შინასასკოლო კონტროლი, გადამჭრელი ზომები მიიღონ დისციპლინისა და წესრიგის ყოველმხრივი განმტკიცებისათვის.

5. აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა შესაბამისი დახელოვნების ინსტიტუტების, მეთოდკაბინეტებისა და მეთოდგაერთიანებების მეშვეობით, სისტემატური ქმედიანი დახმარება გაუწიონ მასწავლებლებს სწავლების ხარისხის ამაღლებაში, დასახონ და განახორციელონ ღონისძიებანი მოწინავე გამოცდილების შესწავლისა და პედაგოგიურ პრაქტიკაში დანერგვისათვის, პერიოდულად შეამოწმონ და განიხილონ ცალკეული სკოლების პედაგოგიკტივების მიერ ამ ბრძანების შესასრულებლად მიმდინარე მუშაობის შედეგები.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო თვლის, რომ ზრდადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სახალხო განათლების ორგანოების საქმიანობას სასწავლო-აღმზრდელიობითი მუშაობის შემდგომი სრულყოფის საქმეში საფუძვლად უნდა დაედოს სკკ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა, შესაბამისად ჩატარებული საოლქო, საქალაქო და ზონალური თათბირების მასალები და აღნიშნული ბრძანება.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1976 წლის 23 დეკემბრის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი ო. ქინქლაძე

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1976 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება № 1179**

სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ

ვაქვეყნებ სსრ კავშირის განათლების მინისტრის ამხ. მ. ა. პროკოფიევის 1976 წლის 17 აგვისტოს № 52-მ საინსტრუქციო წერილს „სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ“ და საკავშირო სამინისტროს სახალხო განათლების მთავარი ინსპექციისა და სსრ კავშირის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა აკადემიის ზოგადი პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის 1976 წლის 7 სექტემბრის ცირკულარულ წერილს „სკოლის საქმიანობის შეფასების შესახებ“.

სკოლის საქმიანობის შეფასების ამ ძირითადი დოკუმენტების მოთხოვნათა შესასრულებლად.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

1. 1. ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისა და სახალხო განათლების ხელმძღვანელ მუშაკამდე დაიყვანონ საინსტრუქციო წერილი „სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ“.

1. 2. სახალხო განათლების ორგანოებსა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოაწყონ ამ დოკუმენტების დეტალური გაცნობა და შესწავლა.

1. 3. კრიტერიუმების შესასწავლად მუშაობის გაშლასთან ერთად, მთავარი ყურადღება მიაქციოს, სკოლების ხელმძღვანელების სტილისა და მეთოდების სრულყოფას, უზრუნველყონ კრიტერიუმების ყველა პუნქტის მკაცრი დაცვა.

1. 4. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მუშაობის შეფასებისას განუხრელად იხელმძღვანელონ კრიტერიუმების მოთხოვნებით.

2. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებმა (ამხ. ამხ.

საგარეო ურთიერთობების
მინისტროს
სამართლებრივი
სამსახური

მ. დარჩია, ა. ელიზბარაშვილი, ე. ჯულაყიძე, რ. აგრაძე, ნ. გოგავა, შ. ლობხვი) მასწავლებელთა და სკოლის ხელმძღვანელ მუშაკთა გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების საკურსო ღონისძიებებში გაითვალისწინონ სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესწავლა.

3. ეთხოვს საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს (ამხ. გ. ნ. ჯიბლაძეს) პედაგოგიურ ინსტიტუტებთან არსებული კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებზე საათების გარკვეული რაოდენობა დაუთმოს სკოლის მუშაობის შეფასების კრიტერიუმების შესწავლას.

4. სკოლების სამმართველომ უახლოეს მომავალში უზრუნველყოს კრიტერიუმების ნ,0 ათას ეგზემპლარად გამრავლება და სახალხო განათლების ორგანოებსა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებამდე დაყვანა.

5. სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების, საღამოს (ცვლის) და დაუსწრებელი სკოლების, იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის, სახელმძღვანელოებისა და მეთოდის (ამხ. ამხ. ნ. კანდელაკი, თ. ნიკოლაიშვილი, გ. გუჯეჯიანი, თ. ქლენტი, ლ. მნათობიშვილი) სამმართველოებმა სკოლის მუშაობის შემოწმებისა და ანალიზის დროს პირველ რიგში იხელმძღვანელონ კრიტერიუმების მოთხოვნებით.

მინისტრი **ო. ჯინალაძე**

საქართველოს სსრ განათლების სანიისტროს
1976 წლის 17 აპრილის ბრძანება № 52

მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების
(სახალხო განათლების) მინისტრებს, სამხარეო, საოლქო:
სამკრუბო, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო
განათლების განყოფილებათა გამგებებს

სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ

სკოლა ჩვენს ქვეყანაში ასრულებს მნიშვნელოვან სოციალურ ფუნქციას, ამზადებს რა ახალგაზრდა თაობებს სახალხო მეურნეობაში აქტიური შემოქმედებითი მოღვაწეობისათვის, ზრდის მათ კომუნისტური სულისკვალებით, მისი საქმიანობა მრავალფეროვანი და მრავალგვერდიანია. სკკპ XXV ყრილობამ თავისი გადაწყვეტილებებში ხაზი გაუსვა სკოლის იდეურ-აღმზრდელობითი ფუნქციის შემდგომი გაღრმავების, მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხის გაზრდის, მათში ცოდნის და მოუყიდებლად შეესვენის ჩვევების შთანერვვის აუცილებლობას.

ამასთან დაკავშირებით, უაღრესად მნიშვნელოვანია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის საქმიანობის ობიექტური შეფასება, ის მოვალეა გეზი მისცეს პედაგოგიურ და მოსწავლეთა კოლექტივებს, რაც შეიძლება სრულფასოვნად შეასრულონ ახალგაზრდობის სწავლებისა და აღზრდის თაობაზე კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებებიდან გამომდინარე ყველა მოთხოვნა. ასეთი შეფასება შესაძლებელია მხოლოდ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგრადობისა და მისი შედეგების ღრმა ანალიზის საფუძველზე.

გარდა ამისა, არც თუ იშვიათად, სკოლის საქმიანობა ფასდება ერთი რომელიმე მაჩვენებლის მიხედვით და ამის საფუძველზე კეთდება დასკვნები სხვა არსებითი ფაქტორების გათვალისწინების გარეშე. უფრო ხშირად, ასეთ მაჩვენებლებად ღებულობენ აკადემიური

წარმატების პროცენტს. ცალკეულ ქალაქებსა და რაიონებში ამ მაჩვენებლის მიხედვით განსაზღვრავენ ხოლმე სკოლების წარმატებას. ასეთი მიდგომა იწვევს ბევრ არასასურველ შედეგს, ობიექტურად უწყობს ხელს ნიშნების ხელოვნურად ამაღლებას, აკნინებს აღმზრდელობითი და სხვა ფაქტორების მნიშვნელობას სკოლის საქმიანობაში. საზოგადოებრიობა სამართლიანად აცხადებს პროცენტს სკოლის მუშაობის შეფასებისადმი ასეთი ცალმხრივი მიდგომის წინააღმდეგ. მსგავსი მიდგომარეობის კრიტიკა არაერთხელ გამოიკვეთა პრესის ფურცლებზე.

სსრ კავშირის განათლების სამინისტრო ყურადღებას ამახვილებს სკოლის საქმიანობის შეფასებისას სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესისა და მისი შედეგების ღრმა, ყოველმხრივი ანალიზის გაკეთების აუცილებლობაზე და რეკომენდაციას იძლევა იხელმძღვანელოთ შემდეგი ძირითადი მაჩვენებლებით:

ა) სასოციალური-სავალდებულო კვალიანი სწავლების კანონის შესრულება

იმ ბავშვების აღრიცხვა, რომლებიც ექვემდებარებიან სწავლებას და მათი მთლიანად ჩაბმა სკოლაში. რვაწლიანი განათლების დროულად დამთავრება სასოციალური სწავლებისათვის პირობების არსებობა: სასკოლო ინტერნატი, გახანგრძლივებული დღის ჯგუფები, სკოლაში ბავშვების ტრანსპორტი მიყვანის ორგანიზაცია, ცხელი კვება. ბავშვების ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე საექიმო კონტროლი.

ბ) ახალგაზრდობის სასოციალური საშუალო განათლების უზრუნველყოფა

სწავლის გაგრძელების მიზნით რვაწლიანი სკოლის კურსდამთავრებულთა სრული ჩაბმა უფროს კლასებში, პროფესიულ-ტექნიკურ და საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში. მათ მიერ სრული საშუალო განათლების კურსის დროულად დამთავრება. პროფესიულ-საორიენტაციო მუშაობის ორგანიზაცია, კურსდამთავრებულთა რაციონალური განაწილება მატერიალური წარმოების სფეროში, სასწავლებლად უმაღლეს სასწავლებელში, საშუალო სპეციალურ და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში.

აღზრდელობითი მუშაობის სისტემის არსებობა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური, ზნეობრივი და მხატვრობითი აღზრდის ერთიანობას. საზოგადოებრივ-სასარგებლო საქმიანობის ძირითადი სახეებისა და შემოქმედებითი ფორმების მრავალმხრივ განვითარებას. მოსწავლეთა კოლექტივის ორგანიზება და დარაზმულობა. პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციების წარმმართველი როლი. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წესდებისა და მოსწავლეთა ტიპური წესების მოახზონა და შესრულება. თვითმოქმედის საწყისების განვითარება კოლექტივში. მოსწავლეთა დატვირთვა სხვადასხვა საზოგადოებრივი დავალებითა და სისტემატური მეცადინეობით სხვადასხვა გაერთიანებებში ინტერესების მიხედვით. მოსწავლეთა მონაწილეობა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომითი საქმიანობაში, ზაფხულის არდადეგების პერიოდში შრომითი საქმიანობის ჩა ელ ით. შრომითი აღზრდის სისტემის არსებობა. მოსწავლეთა შორის სამართალდარღვევის, მილიციის ბავშვთა ოთახებში აღრიცხვაზე აყვანის ფაქტების უქონობა.

დ) მდინიერებათა საფუძვლების შემსავლის სიღრმე

სასწავლო გეგმისა და სასწავლო პროგრამების შესრულება პროგრამებით გათვალისწინებული პრაქტიკული და ლაბორატორიული სამუშაოების, ექსკურსიების, მოსწავლეთა შრომითი საწარმოო პრაქტიკის ჩატარება. სწავლების აღზრდელობითი და განმავითარებელი პრინციპის თანმიმდევრული განხორციელება მოსწავლეების მიერ უმნიშვნელოვანესი ევორიული, მსოფლმხედველური ცნებების შეთვისება. პროგრამებით გათვალისწინებული ე. ი. ლენინის ნაწარმოებების, სკკპ დოკუმენტების ცოდნა, ფაქტებისა და მოვლენების კლასობრივი პოზიციებიდან შეფასებისა და მიღებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი. მოსწავლეთა შემეცნებითი უნარის განვითარების დონე. დამოუკიდებელი სასწავლო მუშაობის ჩვენების დაუფლება. მოსწავლეთა ცოდნის, უნარისა და ჩვევების ხარისხი. სწავლებისა და აღზრდის პროცესში მოსწავლეებისადმი დიფერენცირებული მიდგომის განხორციელება: მუშაობა იმ მოსწავლეებთან, რომლებიც მზარდ ინტერესს ამჟღავნებენ ამა თუ იმ საგნის შესწავლაში. ფაქულტატიური

მეცადინეობის მდგომარეობა და ორგანიზაცია. სასწავლო კაბინეტების არსებობა და მათი აღჭურვილობა სასწავლო მოწყობილობითა და ხელსაწყოებით. მოსწავლეთა მონაწილეობა ტექნიკური შემოქმედების ყოველგვარ წრეებასა და სასოფლო-სამეურნეო მცდელობებში. სასკოლათა შორის ოლიმპიადებში მოსწავლეთა მონაწილეობის შედეგები.

მ) სკოლის პედაგოგიური კოლექტივის მუშაობის დონე

სკოლის მუშაობის რაციონალური ორგანიზაცია და მისი დაგეგმვა. პედაგოგიური და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის შრომათა დისციპლინის მდგომარეობა. სამუშაო პირობები და მასწავლებლის დროის რაციონალური გამოყენება. სკოლის პრაქტიკაში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დაწესება, პედაგოგიური კოლექტივის ერთსულოვნება.

შიდასასკოლო კონტროლის ორგანიზაცია. მასწავლებელთა მუშაობის სისტემის შესწავლა. სკოლის მუშაობისადმი პრაქტიკული დახმარება, გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის ღონისძიებები.

პედაგოგიური მიღწევათა დაწესება და მოწინავე გამოცდილებების განზოგადება. მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა, აღმზრდელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პედაგოგიური ოსტატობის სრულყოფისათვის მუშაობის ეფექტურობა. მეთოდური მუშაობის მდგომარეობა სკოლაში. თვითგანათლების ორგანიზაცია. ბიბლიოთეკების მუშაობა. მეცადინეობათა კაბინეტური სისტემის ორგანიზაცია.

კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციებისადმი დახმარება მოსწავლეთა კოლექტივის ცხოვრებაში მათი როლის ამაღლების მიზნით.

სკოლის მუშაობა მშობლებთან და შუგ ორგანიზაციებთან. პედაგოგიური ცოდნის პროპაგანდის ორგანიზაცია.

აღნიშნული მაჩვენებლები წარმოადგენენ სკოლის საქმიანობის შეფასების ძირითად კრიტერიუმებს და სკოლის მუშაობის ანალიზის დროს პირველ რიგში ამით უნდა იხელმძღვანელოთ.

მინისტრი მ. ა. კროკოვიჩი

**საპარტვილოს სსრ განათლების სამინისტროს
1976 წლის 7 სექტემბრის ბრძანება № 85—14/12**

**მოკავშირე რესპუბლიკების განათლების, სახალხო
განათლების სამინისტროებს**

სკოლის საქმიანობის შეფასების შესახებ

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობის გადაწყვეტილებებში განსაზღვრულია საშუალო სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ეფექტიურობისა და ხარისხის ამაღლების გზები. მოზარდი თაობების კომუნისტური აღზრდისა და სწავლების შემდგომი სრულყოფის საქმეები უმნიშვნელოვანესი ამოცანებია: ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის იდეური აღმზრდელობითი ფუნქციის გაძლიერება, მეცნიერების საფუძვლების შესწავლის გაუმჯობესება, სწავლების მეთოდების სრულყოფა, მოსწავლეთა შეიარაღება დამოუკიდებლად ცოდნის შეძენის ჩვევებით. მოსწავლეთა მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბება, მათი მომზადება ცხოვრებისათვის. კომუნისტური შშენებლობაში აქტიური მონაწილეობისათვის, სოციალისტური სამშობლოს დაცვისათვის.

მოსწავლეთა აღზრდისა და სწავლების ხარისხის ამაღლება ბევრად და მოკიდებული სკოლის მუშაობის ობიექტურ შეფასებაზე. სსრ კავშირის განათლების მინისტრის მ. ა. პროკოფიევის წერილში „სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ“ მოცემულია ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებითაც პირველ რიგში უნდა ვიხელმძღვანელოთ სკოლის საქმიანობის ანალიზისა და შეფასების დროს.

სკოლის საქმიანობის ობიექტური შეფასება შესაძლებელია სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის შედეგებისა და მდგომარეობის მხოლოდ ღრმა ანალიზის საფუძველზე, რაც ითვალისწინებს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გამოყენებას, არა მარტო საბოლოო შედეგების შესწავლას, არამედ მათი მიღწევის პროცესის

ობტიმალურობას, იმ მაჩვენებლების გამოყენებას, რომლებმაც განაპირობეს ესა თუ ის ნაკლოვანებები, „რათა ნამდვილად გავიცნოთ საგანი, — წერდა ვ. ი. ლენინი, — საჭიროა მოიცვათ, შეისწავლოთ მისი მხარე“, ჩვენ ვერასოდეს ვერ მივალწევთ ამას სავსებით, ყოველმხრივობის მოთხოვნა უზრუნველგყოფს შეცდომებისა და გახევებისაგან“ (ვ. ი. ლენინი, თხზ. სრული კრებული, ტ. 32, გვ. 102)

სკოლის მუშაობის შეფასებისადმი ყოველმხრივი მიდგომა გულისხმობს საჭირო ინფორმაციის მიღებასა და გამოყენებას სავალდებულო რეაქციანი სწავლების კანონის შესრულებაზე, ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლების უზრუნველყოფაზე, სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობის მდგომარეობისა და მოსწავლეთა ზრდილობიანობის დონე შესახებ, მათ მიერ მეცნიერების საფუძვლების შესწავლის სიღრმეზე, აგრეთვე სკოლის პედაგოგიური კოლექტივის მუშაობის დონეზე. სკოლის მუშაობის შეფასებისას, საჭიროა განვსაზღვროთ სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესის გაუმჯობესების გზები, სკოლის მმართველობის სრულყოფა.

1. საყოველთაო-სავალდებულო რეაქციანი სწავლების კანონის შესრულება

მაჩვენებლების მიხედვით სკოლის მუშაობის შეფასებისას საჭიროა გავიკვლიოთ: სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვის ჩაბმა სწავლებაში, მათი გულმოდგინედ აღრიცხვა მოქმედი ინსტრუქციების შესაბამისად, ექვსი და შვიდი წლის ასაკის ბავშვების სიების არსებობა, აღფაბეტური წიგნისა და მოსწავლეთა პირადი საქმეების წარმოების სისწორე; იმ მიზეზების გამოვლენა და აღმოფხვრა, რომლებიც ხელს უშლიან მოსწავლეებს, იარონ სკოლაში; სათანადო პირობების შექმნა ყველა მოსწავლის სწავლებაში ჩაბმისათვის (ინტერნატის არსებობა, გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების ორგანიზაცია, ბავშვების ტრანსპორტით მიყვანა სკოლაში და სკოლიდან. საყოველთაო სწავლების ფონდის რაციონალურად გამოყენება, ბავშვების კვების ორგანიზაცია, ავადმყოფი ბავშვების მეცადინეობა ბინაზე და ა. შ.); მოსწავლეთა მიერ რეაქციანი სწავლების დროულად დასრულება;

ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლების უზრუნველყოფის მიზნით ჩატარებული მუშაობის გაანალიზებისას საჭიროა შემოქმედს ყურადღება, თუ როგორია ადმინისტრაციისა და პედაგოგიური კოლექტივის როლი რვაკლასდამთავრებულ მოსწავლეთა მეცხრე კლასებში, პროფესიულ-ტექნიკურ და საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში ჩაბმის საქმეში. მხედველობაში მიღებული უნდა იქნეს პროფორიენტაციული მუშაობის დონე. როგორია სკოლის როლი X (XI) კლასის კურსდამთავრებულთა მატერიალური წარმოების სფეროში დროულად ჩაბმის, პროფესიის მიღების მიზნით მათი უმაღლეს სასწავლებლებში განათლების გავრცელების, საშუალო სპეციალურ და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში, კურსებზე ჩაბმის საქმეში.

მ. მოსწავლეთა და სკოლის კურსდამთავრებულთა აღზრდილობის დონე, იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობა სკოლაში

მოსწავლეთა აღმზრდელობის დონე: მათი იდეური რწმენა, ცოდნა, შრომისმოყვარეობა, კულტურა, მორალური ნორმები—ყველაფერი ეს ვლინდება სკოლის დამთავრების შემდეგ. სკოლის პირობებში შეფასებული უნდა იქნეს აღმზრდელობითი პროცესი და მისი კონკრეტული შედეგები ბავშვების ასაკის გათვალისწინებით.

ვ. ი. ლენინი ამბობდა: „რა ნიშნების მიხედვით უნდა ვისმჯელოთ რეალურ პიროვნებათა რეალურ ზრახვებსა და გრძნობებზე? ცხადია ასეთი ნიშანი შეიძლება იყოს მხოლოდ ერთი: ამ პიროვნებათა მოქმედება, (ვ. ი. ლენინი, თხზულებათა სრული კრებული ტ. 1 გვ. 487). მაშასადამე, მოსწავლეთა ზრდილობიანობისა და სხვადასხვა სახის საქმიანობასთან დამოკიდებულების მიხედვით.

გარეგანი მაჩვენებლები: სკოლის გაფორმება, წარმატებები სპორტულ შეჯიბრებებში. მხატვრულ თვითმოქმედებაში, შეგროვილი ჯარჯისა და მაკულატურის რაოდენობა, პირველი ადგილები ოლიმპიადებში, ლაშქრობებში და ა. შ.—ყოველივე ეს არ განსაზღვრავს აღმზრდელობითი მუშაობის შედეგებს, ეს მაჩვენებლები მიიღება მხედველობაში მხოლოდ იმ პირობით, თუ წარმატებებითა წყდება მთავარი ამოცანა—იზრდება მოსწავლეთა ზრდილობიანობის დონე.

პირველ რიგში უნდა იქნეს შესწავლილი და შეფასებული მზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაცია სკოლაში

საქირთა გამოირკვეს, შექმნილია თუ არა სკოლაში აღმზრდელობითი მუშაობის სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს იდეურ-პოლიტიკური, ზნეობრივი და შრომითი აღზრდის მთლიანობას, აღზრდის ორგანიულ ურთიერთკავშირს სწავლების პროცესში და არასასწავლო პერიოდში. ეს უნდა დადგინდეს სამუშაო გეგმებისა და სხვა დოკუმენტების ანალიზის საფუძველზე, გაკვეთილებზე და კლასგარეშე ღონისძიებების, მასწავლებელთა საუბრების საფუძველზე.

საქირთა გაუკეთდეს ანალიზი, თუ როგორაა დაგეგმილი მუშაობა იდეურ-პოლიტიკური, სამხედრო-პატრიოტული, შრომითი, ესთეტიკური, ფიზიკური აღზრდის საქმეში. როგორ ხორციელდება პედაგოგიური დახმარება პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციებისადმი, საქირთა გამოირკვეს, თუ როგორ ხდება კლასების ხელმძღვანელთა, ბავშვთა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, საზოგადოებებისა და ა. შ. მუშაობის კოორდინაცია. როგორ ტარდება საღამოები, ლაშქრობები, წრეების, სექციების მეცადინეობები, როგორია გატარებული ღონისძიებების საერთო დონე, როგორი მუშაობა ტარდება ბავშვთა კოლექტივების დარაზმულობისა და ოგანიზაციის საქმეში. განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ცალკეულ ბავშვებთან ინდივიდუალურ მუშაობას მათი ინტერესების, ხასიათის ფორმირების საქმეში. ირკვევა, თუ რა დახმარება ეწევა ე. წ. „ძნელად აღსაზრდელ“ და სწავლაში ჩამორჩენილ მოსწავლეებს.

აღმზრდელობითი მუშაობის ეფექტურობა განისაზღვრება, უპირველეს ყოვლისა, მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური მომზადების დონის, ჩვენს ქვეყანაში და საზღვარგარეთ მომხდარი მოვლენების, მათი გათვითცნობიერების მიხედვით.

არსებითია დავადგინოთ, თუ რაოდენ სისტემატურად ესწრებიან მოსწავლეთა პოლიტიფორმაციებს, დისპუტებს, როგორ სწავლობენ ვ. ი. ლენინის ნაშრომებს, სკკპ XXV ყრილობის მასალებს, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის დოკუმენტებს, როგორ ტარდება ლენინური ჩათვლა. მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური სიმწიფის დონე განისაზღვრება იმის მიხედვით, თუ რამდენად შეუძლიათ მათ შეავასან მოვლენები პარტიული, კლასობრივი პოზიციებიდან, დაუბირისპირდნენ ბურჟუაზიული იდეოლოგიისა და მორალის ნებისმიერ გამოვლინებებს.

მოსწავლეთა ზრდილობიანობის მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია მათი ზნეობრივი აღზრდის დონე, რომელზეც საბაამება კომუნისტების მშენებლის მორალურ-საზოგადოებრივი მოთხოვნები ეყრდნობა.

საჭიროა გამოიკვეს მოსწავლეთა აქტიურობის დონე. მათი პასუხისმგებლობის გრძობა საზოგადოებრივი დავალებების შესრულებაში, მათი დაინტერესება საზოგადოებრივი საქმიანობით, სასწავლო მეცადიეობით და ა. შ.

ფრიად მნიშვნელოვანია დავადგინოთ, როგორია მოსწავლეთა დისციპლინა, როგორ სრულდება მოსწავლეთა ყოფაქცევის წესები, რაოდენ ღბიექტურია მათი ყოფაქცევის შეფასება, არიან თუ არა სკოლაში ისეთი მოსწავლეები რომლებიც მილიციის ბავშვთა ოთახში არიან აყვანილი აღრიცხვაზე, არის თუ არა სამარულდარღვევის ფაქტები მოსწავლეთა შორის.

მოსწავლეთა ზრდილობიანობა შეფასდება აგრეთვე მათი დამოკიდებულებით ერთმანეთის, ავადმყოფების, უფროსი ბავშვების მიმართ, ამხანაგობის, ურთიერთ დახმარების გრძობით, კოლექტივის, მეგობრობის, სკოლის, მასწავლებლების, მშობლებისადმი პატივისცემით.

მოსწავლეთა ზრდილობიანობის დონე განისაზღვრება სხვა არაპირდაპირი ნიშანთვისებების მიხედვითაც: შენობების მოვლა-პატრონობით, გაფორმებით, ავეჯის, თვალსაჩინო ხელსაწყოების, ბიბლიოთეკური ფონდის, სკოლის სანიტარული მდგომარეობის, მორიგეობის ხარისხის მიხედვით.

მოსწავლეთა შრომითი აღზრდა და შრომითი აქტიურობა ფასდება უპირველეს ყოვლისა შრომითი სწავლების დონით და მოსწავლეთა მონაწილეობით საზოგადოებრივ-სასარგებლო და საწარმოო შრომაში. ირკვევა, თუ როგორია ორგანიზებული მოსწავლეთა საზოგადოებრივ-სასარგებლო საქმიანობა, როგორია მათი მონაწილეობა შრომით საქმიანობაში საზოგადოებრივ-სასარგებლო საქმიანობაში, მონაწილეობა სკოლის რემონტში, თვითმომსახურებაში, როგორია მოსწავლეთა დამოკიდებულება სამეფო წარმოებების, კოლმეურნეობების დავალებათა შესრულებისადმი. მხედველობაში მიიღება აზრი იმ წარმოებათა ხელმძღვანელობისა, სადაც შრომობდნენ მოცემული სკოლის მოსწავლეები.

მოსწავლეთა ზრდილობიანობა მკლავდება მათი საერთო ესთეტიკური კულტურის დონეში.

ესთეტიკურ აღზრდაში სკოლის-მუშაობის შეფასებისას უნდა დაეადგინოთ, თუ როგორაა დაყენებული ესთეტიკური ციკლის ნების სწავლება, თუ რაოდენ შესწევთ მოსწავლეებს უნარი, სონ და გაიგონ მათი ასაკისათვის მისაწვდომი ხელოვნების ნაწარმოებში, თუ რაოდენ იცავენ საბჭოთა საზოგადოებაში მიღებულ ეთიკის ნორმებს, როგორ მუშაობს წრეები, ეწყობა საღამოები და სხვა, თუ როგორაა ორგანიზებული ხელოვნების ნაწარმოების გაცნობა ბავშვების მიერ.

სკოლის აღმზრდელობითი მუშაობის შეფასებისას საჭიროა განვსაზღვროთ მოსწავლეთა ფიზიკური და სამხედრო-სპორტული დონე და მასობრიობა.

მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ფიზიკური კულტურისა და დაწყებითი სამხედრო მომზადების გაკვეთილების ჩატარების ხარისხი, კლსგარეშე დროს მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდაში ჩაბმის მასიურობა, მშპ-ს კომპლექსის ნორმების ჩაბარება, მონაწილეობა შეჯიბრებებში, ლაშქრობებში, აგრეთვე სამხედრო-სპორტული მომზადების შედეგები.

4. მეცნიერული საფუძვლების შესწავლის სიღრმე

სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის მდგომარეობისა და შედეგების შეფასებისას, საჭიროა, პირველ რიგში, დაეადგინოთ, თუ როგორ სრულდება სასწავლო გეგმა და სასწავლო პროგრამები. ყურადღება ექცევა პროგრამების არა მათხო თეორიულ, არამედ პრაქტიკული ნაწილის შესრულებას, ლაბორატორიულ, პრაქტიკულ და საკონტროლო სამუშაოების ჩატარებას.

სწავლების ხარისხი თავის გამოსახულებას პპოვებს მოსწავლეთა ცოდნის, უნარისა და ჩვევების დონეში (მოცულობა, სიღრმე, სისტემატურობა, სიმტკიცე, შეგნებულობა). ამასთან, უნდა შეფასდეს არა მარტო ფაქტიური მასალის ცოდნა, არამედ თეორიული მსოფლმხედველური ცნებების ათვისება, მოსწავლეთა უნარი, გამოიყენონ თავიანთი ცოდნა პრაქტიკაში. ყურადღება ექცევა პოლიტექნიზმის პრინციპის რეალიზაციის დონეს სასწავლო პროცესში.

მოსწავლეთა ცოდნა და უნარ-ჩვევები ფასდება ცალკეულ სასწავლო საგნებში არსებული შეფასების ნორმების შესაბამისად.

მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება ხორციელდება სკოლის ხელმძღვანელობისა და მოსწავლეების მიერ ჩატარებული საკონტროლო წე-

არების, მოსწავლეთა ზეპირი გამოკითხვის, წერიითი ნამუშევრების ანალიზის გზით. მოსწავლეთა ცოდნისა და უნარ-ჩვევების დონის შემოწმების აქედგები უნდა იქნეს გულმოდგინედ განაალიზებული. განსაკუთრება, ჩატარდეს მოსწავლეთა ცოდნაში არსებული ხარვეზების კლასიფიკაცია, დადგინდეს მიზეზები, რომლებმაც განაპირობა ეს ხარვეზები, დაისახოს ნაკლოვანებების აღმოფხვრის გზები.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის პირობების, მოსწავლეთა ნიჭისა და შემეცნებითი ინტერესების განვითარებას, დამოუკიდებლად ცოდნის შეშენის უნართ მათი შეიარაღებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. „თანამედროვე პირობები, — ამბობდა კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობაზე სკკპ-ს ცკ-ის გენერალური მდივანი ლ. ი. ბრეჟნევი, — როცა ადამიანისათვის საჭირო ცოდნის დონის მოცულობა მკვეთრად და სწრაფად იზრდება, უკვე შეუძლებელია, რომ მთავარი იმედი დამყარო გარკვეული რაოდენობის ფაქტების ათვისებაზე. მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ ბავშვებს ჩაუფერგოთ თავისი ცოდნის დამოუკიდებლად შევსების, მეცნიერული და პოლიტიკური ინფორმაციის სწრაფ ნაკადში ორიენტირების უნარი“.

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების დონე ვლინდება ფაქტობრივი მასალის აღდგენისას, მაგალითების დამოუკიდებლად შერჩევისას ლოგიკურობით, პასუხების თანმიმდევრობისა და სრულყოფისას. მოსწავლეთა მიერ თავიანთი ცოდნის დამოუკიდებლად შევსების, პოლიტიკურ და მეცნიერულ ინფორმაციაში ორიენტირების ჩვევის შეფასებისას, საჭიროა ყურადღება მიექცეს იმას, თუ როგორ შესწევთ უნარი იმუშაონ სახელმძღვანელოზე, პოლიტიკურ, მეცნიერულ, მხატვრულ, სალექსიკონო ლიტერატურაზე, წერონ თხზულებები, ჩატარონ ცდები, გამოიყენონ ექსპერსიების, ლაბორატორიული და პრაქტიკული სამუშაოების დროს მიღებული მონაცემები. დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მოსწავლეთა ოლიმპიადებში, საგანში კლასგარეშე მუშაობისას მიღებულ მონაწილეობის შედეგებს.

მასწავლებლის ძირითადი მოვალეობაა: მტკიცედ შეასწავლოს მოსწავლეებს მეცნიერების საფუძვლები, ჩამოაყალიბოს კომუნისტური მსოფლმხედველობა, განუვითაროს შემეცნებითი ინტერესი და უნარი, აღზარდოს მოსწავლეები კომუნისტური მორალის სულსკვეთებით. მასწავლებელი პასუხს აგებს მოსწავლეთა სწავლების ხარისხზე, მათი ცოდნის დონესა და აღზრდაზე“ (საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო

სკოლის წესდება. IV ნაწ. § 35). მაშასადამე, სკოლის მუშაობის შედეგებისას, აუცილებელია მიექცეს საჭირო ყურადღება არა მხოლოდ სასწავლო პროცესის შედეგებს, არამედ სასწავლო საგნების სწავლების მდგომარეობასაც, ჯაკვეთილების ხარისხს.

ჯაკვეთილებზე დასწრებისას და მათი ანალიზის დროს უნდა იქნეს გათვალისწინებული: სასწავლო მასალის გადმოცემის მეცნიერულობა და იდეურობა; აღმზრდელობითი სწავლების პრინციპის განხორციელების მიზანდასახულობა და თანამიმდევრობა; მასწავლებლის უნარი—სტიმული მისცეს მოსწავლეთა შემეცნებით აქტიურობას, განავითაროს მათი შემოქმედებითი ნიჭი; შეაიარაღოს ცოდნის შექმნის დამოუკიდებელი მეთოდებით; სწავლების ტექნიკური საშუალებებისა და თვალსაჩინო მასალების რაციონალური გამოყენება; მასწავლებლის პედაგოგიური ტაქტი; საშინაო დავალებების დოზირების სისწორე.

სხვადასხვა მოსწავლევებს—ათვისების სხვადასხვა ტემპი, შრომისუნარიანობის სხვადასხვა დონე, ცოდნის დაუფლების უნარის სხვადასხვა დონე გააჩნიათ, მაშასადამე, საჭიროა სწავლების პროცესში მოსწავლეთა მიმართ დიფერენცირებული მიდგომა მასწავლებელთა საქმიანობის ამ მხარის შეფასების მიზნით, საჭიროა გაანალიზებული იქნეს ჩამორჩენილ მოსწავლევებთან მათი მუშაობის სისტემა (დავლებების და სავარჯიშოების ხასიათი, მათი ვარიანტულობის დონე; მოსწავლეთა მეცადინეობაში ხარვეზების გამოყვანებისა და ფიქსაციის გულმოდგინეობა, გამორკვევა იმ მიზეზებისა, რომლებმაც განაპირობებს ამ ხარვეზების წარმოშობა; ჩამორჩენილ მოსწავლეთა დახმარების აღმოჩენის ფორმები და მეთოდები), აგრეთვე ისეთ მოსწავლევებთან მუშაობის სისტემა, რომლებიც ამყვანებენ განსაკუთრებულ ინტერესს ამა თუ იმ საგნის შესწავლისადმი (გაზრდილი სიძნელეების დავალებების, შემოქმედებითი დავალებების არსებობა და ხასიათი; დამატებითი ლიტერატურის რეკომენდაცია).

მოსწავლევებისადმი დიფერენცირებული მიდგომის განხორციელების საქმეში მათი ნიჭისა და ინტერესების გათვალისწინებით მუშაობის ეფექტურობის მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია ფაქულტატიური მეცადინეობის ჩატარებისა და ორგანიზაციის დონე, მოსწავლეთა დონე, მოსწავლეთა მონაწილეობა ტექნიკური შემოქმედებისა და სასოფლო-სამეურნეო ცდების ჩატარების ყოველგვარ წრეებში.

სწავლების ხარისხი ბევრადაა დამოკიდებული სკოლის სას-

წავლო-მატირიალური ბაზის მდგომარეობაზე, სასწავლო კაბინეტების არსებობაზე; მათ აღჭურვილობაზე, სასწავლო ხელსაწყოებით, ტექნიკური საშუალებებით, თვალსაჩინო მუშაობით სკოლის მუშაობის შეფასებისას, საჭიროა მიექცეს ყურადღება საკმარაოდენობით ხელსაწყოებისა და სხვა მასალების, რომელიც საჭიროა პროგრამით გათვალისწინებული სამუშაოების შესრულებისათვის, აგრეთვე აუცილებელი სასწავლო და საცნობარო ლიტერატურის არსებობას. გათვალისწინებული უნდა იქნეს არა მარტო სასწავლო მოწყობილობისა და სწავლების ტექნიკური საშუალების არსებობა, არამედ მათი გამოყენების პედაგოგიური ეფექტურობა.

5. სკოლის პედაგოგიური კოლექტივის მუშაობის დღე

სკოლის პედაგოგიური კოლექტივის მუშაობის დონის შეფასებისას აუცილებელია, ვიხელმძღვანელოთ მართვის ლენინური პრინციპებით, ამ საკითხზე კომუნისტური პარტიის და საბჭოთა მთავრობის დოკუმენტებში ასახული მიზნებებით, სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს ბრძანებებითა და ინსტრუქციებით.

პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ეფექტიურობის მნიშვნელოვან პირობაა საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წესების შესაბამისად მოვალეობების განაწილება ადმინისტრაციის შორის, მასწავლებელთა, უფროს პიონერხელმძღვანელის, ექიმის, ბიბლიოთეკარის დღის რეჟიმის მიზანშეწონილობა, სკოლის მუშაკების შრომის რეგლამენტაცია,

სკოლის მუშაობისა და მისი გეგმიანობის რაციონალური ორგანიზაციის საკითხების ანალიზის დროს, საჭიროა შესწავლილ იქნეს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის (პერსპექტიული, წლიური) მეთოდური გაერთიანებების, კლასის ხელმძღვანელებისა და აღმზრდელების გეგმები, აგრეთვე ცალკეული ღონისძიებების ჩატარების გეგმები და მათი ფაქტიური შესრულება, საჭიროა დადგინდეს, თუ რამდენად შეესაბამება გეგმები ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წინაშე მდგარ ამოცანებს და მისი მუშაობის კონკრეტულ პირობებს, გათვალისწინებული უნდა იქნეს ისიც, თუ რამდენად შეესაბამება გაკვეთილებისა და ფაქულტატურის მეცადინეობის ცხრილი პედაგოგიურ-სანიტარულ-ჰიგიენურ მოთხოვნებს, რა კეთდება, რათა დაინერგოს სკოლის პრაქტიკაში შრომის მეცნიერული ორგანიზაცია, როგორია მუშაობის პირობები და

რაციონალურადაა თუ არა გამოყენებული მასწავლებელთა დრო-
 პედაგოგიურ კოლექტივში ურთიერთდამოკიდებულების სტრუქტურა
 მასწავლებელთა და მოსწავლეთა შორის ურთიერთდამოკიდებულება,
 პედაგოგიური კოლექტივის ერთსულ ოვანება, მასში ზნეობრივი კლიმა-
 ტი, სკოლის ადმინისტრაციისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების
 რეაგირების ხასიათი კოლექტივის წევრთა კრიტიკულ შენიშვნებზე,
 პედაგოგიური საბჭოს როლი სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის
 სრულყოფაში.

შინადასაკოლო კონტროლის მდგომარეობის შე-
 ფასებისას საჭიროა ყურადღება მიექცეს შემოწმების ობიექტების
 სწორად შერჩევას, კონტროლის გამაფრთხილებელ ხასიათს, კონტ-
 როლის შეხამებას სკოლის მუშაკებისადმი პრაქტიკულ დახმარებას-
 თან; არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით დროულ და
 ეფექტური ზომების მიღებას ვაკეეთილების ანალიზის ხარისხს, კლას-
 გარეშე ღონისძიებების, მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა,
 აღმზრდელთა მუშაობის სისტემას.

მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა, აღ-
 მზრდელთა კვალიფიკაციის ამაღლების საქმეში
 ჩატარებული მუშაობის ეფექტურობის შესწავლი-
 სას მიზანშეწონილია ანალიზი გაუკეთდეს მასწავლებელთა პროფე-
 სიული და იდეურ-პოლიტიკური მომზადების საქმეში ჩატარებული
 მუშაობის მდგომარეობას, სკოლის პრაქტიკაში პედაგოგიური მეცნიე-
 რების მიღწევათა დანერგვას; მეთოდური მუშაობისა და თვით-
 განათლების ორგანიზაციის საქმეს; შემოწმდეს მასწავლებელთა
 მონაწილეობა შემოქმედებით ძიებაში, ანალიზში, საუკეთესო პე-
 დაგოგიური გამოცდილების გააზრებასა და მოხერხებულ გამოყენე-
 ბაში; მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებთან და უმაღლეს
 სასწავლებლებთან არსებულ პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის
 ამაღლების პერსპექტიული გეგმის შესრულება; იმ მასწავლებლების
 დაუსწრებელი სწავლებაში ჩაბმა, რომელთაც არ აქვთ მიღებული
 სათანადო განათლება.

მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის,
 მათი ინტერესების დაცვის საქმეში ჩატარებული
 მუშაობის მდგომარეობის შესწავლისა და ანალი-
 ზის დროს უნდა გათვალისწინებულ იქნეს სასწავლო სახელოს-
 ნოები, კაბინეტებსა და სპორტდარბაზში, ექსკურსიების, ლაშქრო-

ბების თუ სპორტული შეჯიბრების ჩატარების დროს უშიშროების ტექნიკის მოახოვნინებათა შესრულება; სამედიცინო შემთხვევების განხორციელება, ავადმყოფი ბავშვების მკურნალობა; მისწავლა კვების ორგანიზაცია და ხარისხი; განათების ტემპერატურული რეჟიმის, სასწავლო ავეჯისადმი სანიტარულ-ჰიგიენური მოთხოვნათა დაცვა; ხანძარსაწინააღმდეგო უშიშროების წესების დაცვა, ქუჩაში მოძრაობის წესების პრობაგანდა. აუცილებელია დადგინდეს, ჰქონდა თუ არა ადგილი ტრავმებს, როგორია მათი მიზეზები, რაოდენ ეფექტურია უბედური შემთხვევების აცილების მიზნით მიღებული ზომები.

მოსწავლეთა მშობლებთან, საშეფო ორგანიზაციებთან, საზოგადოებრიობასთან სკოლის მუშაობის ანალიზის დროს საჭიროა მხედველობაში იქნეს მიღებული მოსწავლეთა მშობელთა და მოსახლეობაში პედაგოგიური ცოდნის პრობაგანდის შინაარსი და ორგანიზაცია, მშობელთა აქტივისა და პედაგოგიური კოლექტივის, სკოლის მშობელთა კომიტეტისა და კლასის მშობელთა კომიტეტის ერთობლივი საქმიანობა, კავშირი შრომით კოლექტივებთან არსებული სკოლისა და ოჯახის დამხმარე საბჭოებთან, სკოლის, როგორც ბავშვთა აღზრდის მათორგანიზებელი ცენტრის როლი რაიონში.

სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების გამოყენება მოითხოვს პედაგოგიური საქმიანობის შეფასებისადმი კომპლექსურ მიდგომას. სკკპ XXV ყრილობის მითითება იმის შესახებ, რომ ნებისმიერ საქმიანობაში საჭიროა ორიენტირება საბოლოო შედეგებზე, უნდა იქცეს სკოლის საქმიანობის ყოველმხრივი ანალიზის საფუძველზე თვითთელი მასწავლებლისა და პედაგოგიური კოლექტივის მუშაობის შეფასების აუცილებელ კანონად.

სახალხო განათლების მთავარი ინსპექცია, სსრ კავშირის პედშეცნიერებათა აკადემიის ზოგადი პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი

**ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულის 1976 წლის
ნომრების შინაარსი**

კრებული № 1

1. ბრძანება № 1065—სკოლის თაობაზე სკკპ XXIV ყრილობისა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მომდევნო დადგენილებათა შესრულების შესახებ საჩხერის რაიონში 3

კრებული № 2

1. ბრძანება № 1056—ადიგენის, ახალციხის, ბოგდანოვკის, ბოლნისის, დმანისის, მარნეულის, თეთრიწყაროს, ხაშურის და წალკის რაიონებში საყოველთაო-საველდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონის გატარებისა და საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის დამთავრების განხორციელების შესახებ	3
2. ბრძანება № 1074—მოქუშავე ახალგაზრდობის სწავლების დარგში საქართველოს სსრ კანონის შესრულების მდგომარეობის შესახებ ლანჩხუთის, სიღნაღისა და ბოლნისის რაიონებში	11
3. ბრძანება № 1075—მშობლიურ ლიტერატურაში შერვე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მეცხრე რესპუბლიკური ოლიმპიადისათვის მზადების შესახებ	23
4. მეთოდური მითითებანი უცხოურ ენაში საკონტროლო წერათი სამუშაოების სახეებისა და რაოდენობის შესახებ	32
5. ბრძანება № 21 (1976 წ.)—გეგეკორი, ქუთთისა და ლენინგორის საბავშვო სახლებში სასწავლო-სააღმზრდელი საქმიანობის შემოწმების შესახებ	38
6. Приказ № 32—О мерах по дальнейшему улучшению преподавания русского языка и общеобразовательных школах республики	42
7. ბრძანება № 42—გლღნის № 1 სპორტულ სკოლა-ინტერნატში მახწავლებელთა არაპედაგოგიური საქციელის შესახებ	45

1. დადგენილება—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში შრომის დაცვისა და უსართოების ტექნიკის მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების საინისტროს კოლეგიისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1975 წლის 6 თებერვლის ერთობლივი დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ	3
2. ბრძანება № 88 ქ. რუსთავის საღამოს პირველი საშუალო სკოლის დირექტორ ლ. სიუნიავის მიერ მოსწავლეთა ჩარიცხვის წესების უხეშად დარღვევის შესახებ	8
3. Приказ № 98—О постановке преподавания родного языка и литературы в общеобразовательных школах с русским языком обучения Цалкского района всвете постановлении ЦК КП Грузии и Совета Министров Грузинской ССР от 10 июля 1973 г. «О состоянии преподавания русского языка в учебных заведениях республики и мерах по его улучшению»	10
4. ბრძანება № 129—თბილისის მუსიკალური სკოლა-ინტერნატის საძინებელ კორპუსში მომზადარი შემთხვევის შესახებ	18
5. ბრძანება № 133—1975 წელს შორეული სოფლის რაიონებში მცხოვრები ახალგაზრდობის პედინსტრუქტებში კონკურსგარეშე ჩარიცხვის შედეგებისა და 1976 წელს მათი კონკურსგარეშე მიღების შესახებ	20
6. ბრძანება № 137—კომუნისტური მორალის ნორმების დაფუძნებისა და მათზე ტრადიცია-წესჩვეულებებისადმი შეურიგებლობის სულისკვეთებით მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ	24
7. ბრძანება № 149—სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა ზნეობრივი აღზრდის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ (სკოლამდელ მუშაკთა რესპუბლიკურ კონფერენციასთან დაკავშირებით)	35
8. დადგენილება—საქართველოს სსრ გეოგრაფიის სწავლების შემდგომი სრულყოფისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლაში	39
9. ბრძანება № 211—1975 წლის IV კვარტალსა და 1976 წლის I კვარტალში სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სკოლა-ინტერნატების სასურსათო პროდუქტებით მომარაგებისა და აღსაზრდელთა კვების მდგომარეობის შესახებ	43
10. დანართი № 1	50
11. ბრძანება № 278—საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ირასრულწლოვანთა საქმეების რესპუბლიკური კომისიის 1976 წლის 16 იანვრის № 3 დადგენილების შესრულების შესახებ	51
12. ბრძანება № 284—საქართველოს სსრ განათლების საინისტროს ზოგიერთი ნორმატიული დოკუმენტის გაუქმების შესახებ	55
13. შენიშვნა	57

კრიბული № 4

1. ბრძანება № 65—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში მარტივი ტიპის ტირების მშენებლობის შესახებ 3
2. ბრძანება № 135 რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში „მზად ვართ შრომისა და სსრ კავშირის თავდაცვისათვის“ საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსის ნორმებზე სროლაში ჩასატარებელი ვარჯიშების მდგ-მარეობის შესახებ 5
3. ბრძანება № 139—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების სამხედრო ხელმძღვანელთა მეთოდური გაერთიანების მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 8
4. ბრძანება № 177—საბჭოთა კავშირის გმირის, გენერალ-პოლკოვნიკ კ. ნ. ლესელიძის სახ. რესპუბლიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის მოსწავლეთა კონტინგენტით დაკომპლექტების შესახებ 10
5. ბრძანება № 263—განათლების სამინისტროში შემოსული მშრომელთა განცხადებებისა და საწიერის საფუძველზე წალენჯიხის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებისა და წალენჯიხის 1-ლი და მე-2 სსშ სკოლების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 13
6. ბრძანება № 292—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთათვის საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობის მასალების გაცნობის შესახებ 55
7. ბრძანება № 323—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებთან არსებული ლოგოპედიური ბუნქტების მუშაობის შესახებ 57
8. რეზოლუცია—საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობის შედეგებისა და რესპუბლიკის სახალხო განათლების მუშაკთა ამოცანების განსიღვისადმი მიძღვნილი საქართველოს სსრ სახალხო განათლების აქტივის კრებისა 62

კრიბული № 5

1. ბრძანება № 328—მხედველობა დაქვეითებულ შავშეთა რესპუბლიკურ სანატორიულ ბავა-ბაღში მომხდარი ფაქტის შესახებ	3
2. ბრძანება № 329—სკოლამდელ დაწესებულებებში რუსული ენის შემსწავლელი ჯგუფების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ	6
3. Приказ № 338—Об утверждении отчета по республиканскому бюджету Минпроса ГССР за 1975 год	12
4. ბრძანება № 349—უმალესი პედაგოგიური სასწავლებლების 1975 წლის კურსდამთავრებულ ახალგაზრდა სპეციალისტთა 10 თვიანი სტაჟირების მდგომარეობის შესახებ	15
5. ბრძანება № 359—თბილისის № 1 დამხმარე სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	18
6. ბრძანება № 384—ჩხოროწყუსა და ხაჩნურის რაიონებში მომუშავე ახალგაზრდების საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში სწავლების შესახებ	27
8. ბრძანება № 428—ლაგოდეხის რაიონის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	34
8. ბრძანება № 429—1975 წლის 1 დეკემბერს საჯარეჯოს რაიონში მომხდარი საეზაო სატრანსპორტო შემთხვევის შესახებ	80
9. ბრძანება № 432—პედაგოგიური ცოდნის სახალხო უნივერსიტეტის საკავშირო დათვალბრების შედეგების შესახებ	86

ქრებული № 6

1. ბრძანება № 327—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1974—1975 სასწავლო წელს ჩატარებული-გადასაყვანი, გამოსაშვები და 1975 წელს უმაღლეს სასწავლებლებში ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულთა მისაღები გამოცდების შედეგების შესახებ 3
2. ბრძანება № 392 — სკოლამდელ დაწესებულებათა მუშაობაზე ქ. თბილისისა და მისი რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეების ხელმძღვანელობისა და კონტროლის განხორციელების შემოწმების შედეგების შესახებ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1975 წლის 6 მაისის № 34 ბრძანების „თბილისის სახალხო განათლების განყოფილების მუშაობის შესახებ“ შექმნე 16
3. ბრძანება № 439—იმ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დამტკიცების შესახებ, სადაც უფროსკლასელ მოსწავლეთაგან უნდა მომზადდნენ ავტომობილის წმლოები 22
4. ბრძანება № 441—ქ. თბილისის საღამოს სკოლებში კაბინეტ-ლაბორატორიებისა და თელსაჩინოების გამოყენების მდგომარეობის შესახებ. 25
5. ბრძანება № 451—რსფსრ ბელგოროდის ოლქის საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეთა ცოდნის დაბალი დონის შესახებ მათემატიკაში, ფიზიკაში და ქიმიკაში 31
6. ბრძანება № 455—მოსწავლეთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის მუშაობის შესწავლის შედეგების შესახებ 36
7. ბრძანება № 467—საქართველოს კბ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილების—„რესპუბლიკის მუშაობაზრდობის საშუალო განათლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა“ თაობაზე 63
8. ბრძანება № 472—დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლებში მოსწავლეთა ჩარიცხვისა და გადაყვანის წესების დამტკიცების შესახებ 72

ქრებული № 7

1. ბრძანება № 704—საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის თაობაზე სკკპ ცკ-ის დადგენილების შესასრულებლად ქ. თბილისის სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მუშაობის მიმდინარეობის შესახებ

ქრებული № 8

1. დადგენილება—23-ე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შედეგებისა და საბუთთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობისადმი მიძღვნილი 32-ე რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ 3
2. დადგენილება—საქართველოს ნორჩ მოვზაურ-მხარეთმცოდნეთა IV შორეული ექსკურსია-კონფერენციის შედეგებისა და V ექსკურსია-კონფერენციის ჩატარების შესახებ 44
3. დადგენილება—საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XIX რესპუბლიკური შეკრების ჩატარების შესახებ 50
4. ბრძანება № 503—ყვარლის რაიონის სოფ. ენისელისა და ქუთაისის № 3 სალამოს სკოლების მოსწავლეთა მოწოდების საპასუხოდ მცხეთის რაიონის სალამოს სკოლებში ჩატარებული მუშაობის შესახებ 58
5. ბრძანება № 504—ქ. წყალტუბოს მე-2 საშ. სკოლაში შექმნილი მდგომარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 62
6. ბრძანება № 505—კოჯრის № 2 და ვაშლივანის საბავშვო სახლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეურნეო საქმიანობის შემოწმების შედეგების შესახებ 64
7. ბრძანება № 524—სკოლებში ჰიგიენის საკითხების სწავლებისა და მოსწავლეთა ჰიგიენური აღზრდის გაუმჯობესების 1976—1980 წლების კომპლექსური გეგმის შესახებ 68
8. ბრძანება № 534—სუენიერებისა და ხალხური სარეწაო ნაკეთობათა დამზადების წარმოების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1974 წლის 15 აპრილის № 186 დადგენილების მიმდინარეობის შესახებ 72
9. ბრძანება № 6 3—დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების ტიპური შტატების შესახებ 77
10. Приказ № 673—О типовых штатах начальных, восьмилетних и средних школ 86

1. ბრძანება № 552—თბილისის ლენინის სახელობის, ლენინგორისა და თეთრიწყაროს რაიონებში უღელმსაობდ დარჩენილ ბავშვთა შვილად იყვანის, პატრონირების, შეურყევობისა და მზრუნველობის მდგომარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 3
2. ბრძანება № 565—რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში ახალი 1976—1977 სასწავლო წლისათვის მზადების მიმდინარეობის შესახებ 7
3. ბრძანება № 565—სკოლებსა და სხვა სასწავლო—აღმზრდელით დაწესებულებებში სანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და კუქ-ნაწლავის მწვავე დაავადებათა წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ 11
4. ბრძანება № 568—საქართველოს კპ ცკ-ისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1976 წლის 3 თებერვლის № 118 დადგენილების შესაბამისად ენგურაქსმშენის დასახლების სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 13
5. ბრძანება № 575—იაკობ გოგებაშვილის მდლით დასაჯილდობელიად წამოყენებული კანდიდატურების განმხილველი კომისიის შემადგენლობის შესახებ 22
6. ბრძანება № 576—სკკპ XXV ყრილობის მასალების გაცნობის, შესწავლისა და პროპაგანდის შესახებ 23
7. ბრძანება № 580—მასწავლებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა აღრიცხვის, დანიშვნის, გადაყვანისა და განთავისუფლების მდგომარეობის შემოწმების შედეგების ქ. ქ. ქუთაისის, გორის, სოხუმის, გეგეჭკორის, ყვარლის, ბოლნისისა და კასპის რაიონების განათლების განყოფილებებში 26
8. დადგენილება—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემაში შრომის კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 33
9. Приказ № 605—О состоянии преподавания русского языка и литературы в общеобразовательных школах города Цхинвали 40
10. Приказ № 660—О преподавании русского языка и литературы в общеобразовательных школах Самтрелского района в свете решения ЦК КП Грузии от 10 июля 1973 г. 45
11. ბრძანება № 608—მათემატიკაში, ფიზიკასა და ქიმიაში მოსწავლეთა X საკავშირო ოლიმპიადების შედეგების შესახებ 49
12. ბრძანება № 629—ქ. გორის, ასპინძის, აბაქალაქის, ახმეტის, გურჯაანის, ყაზბეგის, ქარელის, საგარეჯოს, სიღნაღის, თელავის, თიანეთისა და წითელწყაროს რაიონებში საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონის გატარებისა და საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის დამთავრების განხორციელების მდგომარეობის შესახებ 52

1. საქართველოს სსრ სიღამოს (ცვლიან) და დაუსწრებელ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა მიღების წესები. 3
2. ბრძანება № 641 1975-1976 სასწავლო წელს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეებელთა ატესტაციის ჩატარების შედეგების შესახებ
3. ბრძანება № 697—სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების „პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის თაობაზე სკკპ ცკ-ის დადგენილების შესასრულებლად საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის საქმიანობის შესახებ“ შესწავლის, პროპაგანდისა და შესწავლის საქმეში საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ამოცანების შესახებ
4. ბრძანება № 705—ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ფიზიკის კაბინეტების სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღებისა და მოწყობილობათა აღრიცხვის, მოვლის, გამოყენების შეეცების მდგომარეობისა და მათი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ
5. ბრძანება № 706—სახალხო განათლების ობიექტების სახანძრო დაცვის შემდგომი გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ
6. ბრძანება № 718—სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების მიზნით აღმოცენების შესახებ
7. ბრძანება № 733—სასკოლო ინტერნატების პირველი რესპუბლიკური დათვლიერების ჩატარების შედეგების შესახებ
8. ბრძანება № 734—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში უცხოური ენების სწავლების მდგომარეობისა და მისი შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ
9. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის III (1976 წლის ივლისის) პლენუმის შედეგები და რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის ამოცანები
10. ბრძანება № 750—ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსამზადებელ და 1-ელ კლასებში ბავშვთა ჩარიცხვის, სკოლიდან სკოლაში მე-10 და სხვა კლასების მოსწავლეთა გადაყვანის შესახებ
11. ბრძანება № 787—რესპუბლიკის მოსწავლე და სტუდენტი ახალგაზრდობისადმი, პედაგოგ-აღმზრდელებისადმი პროფესორ-მოსწავლეებლისა და მშობლებისადმი საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოსა და საქართველოს ოლკ ცენტრალური კომიტეტის მიმართვის—ბეჯითი სწავლითა და შრომით ვუპასუხოთ პარტიის ზრუნვის რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის სასწავლო-აღმზრდელობითი დაწესებულებებში განხილვის, დაყვანისა და განხორციელების შესახებ

კრებული № 11

1. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებთან არსებული ლოგოპედიური პუნქტების დებულება	3
2. საინსტრუქციო-მეთოდური წერილი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებთან არსებული ლოგოპედიური პუნქტის ლოგოპედ მასწავლებლების შესახებ	14
3. ბრძანება № 892—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სკკპ XXV ყრილობისა და საქართველოს კპ XXV ყრილობის მისაღების გაცნობის, შესწავლისა და პროპაგანდის მდგომარეობის შესახებ	41
4. ბრძანება № 915—1976 წლის პირველ კვარტალში რესპუბლიკაში მომდარი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევებისა და შემდგომში მათი აღკვეთის ღონისძიებათა შესახებ	4
5. ბრძანება № 930—ნორჩ მათემატიკოსთა მეოცე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და ოცდამეერთე ოლიმპიადის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ	53
6. ბრძანება № 931—ნორჩ ქიმიკოსთა 29-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და 30-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩატარების შესახებ	68
7. დებულება—ნორჩ ქიმიკოსთა 30-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩატარების შესახებ	74
8. ქრონიკა	83
9. შინაარსი	8

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 1033—რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში 1975—1976 სასწავლო წლის შედეგებისა და მიმდინარე სასწავლო წლის ამოცანების შესახებ 3
2. ბრძანება № 1041—მშობლიურ ლიტერატურაში მეცხრე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მეათე რესპუბლიკური ოლიმპიადისათვის მზადების შესახებ 12
3. ბრძანება № 1085—„რესპუბლიკის მუშა ახალგაზრდობის საშუალო განათლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კვ ენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ სამტრედიის რაიონში 20
4. ბრძანება № 1113—1976 წლის ზამთრის სეზონისათვის განათლების სამინისტროს სისტემის დაწესებულებათა მზადების შესახებ 25
5. დადგენილება—ქ. თბილისის 134-ე საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდაში არსებულ სერიოზულ ნაკლებობათა შესახებ 29
6. დადგენილება—რესპუბლიკის სანატორიული ტიპის სასწავლო დაწესებულებებში სამკურნალო-პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა გაუმჯობესების შესახებ 39
7. დადგენილება—სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდების ზოგადსაგანმანათლებლო ღონის ამაღლებისათვის—„ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს საშუალო განათლება“—პროფკავშირული ორგანიზაციებისა და სახალხო განათლების ორგანოების მუშაობის დათვალერების ჩატარების შესახებ 47
8. ბრძანება № 1165—სკკბ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შექმნე სწავლების ხარისხის ამაღლების ღონისძიებათა შესახებ 67
9. ბრძანება № 1179—სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ 70
10. კრებულის 1976 წლის ნომრების შინაარსი 87

რედაქტორი უშ. იბოლაძე
კორექტორი ე. ქურდიკაძე
ტიპ. რედაქტორი ეკ. ნეშუმაშვილი

ფასი 10 კაპ.

-მოწერილია დასაბეჭდოდ 24/IV-77 წ. ანაწილის ზომა 6×9,5,
-უღის ზომა 60×84, ხასტიზო ფორმათა რაოდენობა 7,5

შ0-04004

ტარაგი 5.000

„აბკოს გამომცემლობათა, პოლიგრაფიისა და წიგნის
სახელმწიფო კომიტეტის სტამბა № 11,
საბჭოს ქ. № 19

Учредительский комитет по делам издательств,
Совета Министров Грузинской ССР,
№ 19

03. 2/21

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՔԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՐԽԻՎՆԵՐԻ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ